

Европейска
КОМИСИЯ

[ПРОЛЕТ 2016 Г. ► БРОЙ 56]

панорама

inforegio

► Координирани усилия за защита на финансирането

Тласък за инвестициите в ЕС

- Качество на живота в европейските градове
- Инструмент за управление на обмена на знания
- Преодоляване на пречките в граничните региони

Регионална
и селищна
политика

▶ УВОДНА СТАТИЯ.....	3
Корина Крецу, европейски комисар по регионалната политика	
▶ ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРЕЧКИТЕ В ГРАНИЧНИТЕ РЕГИОНИ	4
▶ ПРОМЯНА НА ОБЛИКА НА ГРАДСКИТЕ ПРОСТРАНСТВА В ТОРИНО	6
▶ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ И ЕВРОПЕЙСКИЯТ ФОНД ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНВЕСТИЦИИ.....	8
▶ THE EUSALP IS AIMING HIGH	11
▶ РАБОТНА ГРУПА НАСЪРЧАВА ПО-ДОБРОТО УСВОЯВАНЕ НА ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС.....	14
▶ ОТКРИХТЕ ЛИ ЕКСПЕРТНИТЕ ЗНАНИЯ, КОИТО ТЪРСИТЕ?.....	16
▶ ПАКТОВЕТЕ ЗА ПОЧТЕНОСТ ЗАСИЛВАТ БОРБАТА С ИЗМАМИТЕ И КОРУПЦИЯТА.....	18
▶ С ВАШИ ДУМИ	20
▶ ПРОУЧВАНЕ ПРЕДСТАВЯ ЖИВОТА В ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАДОВЕ В ПОЛОЖИТЕЛНА СВЕТЛИНА	24
▶ ЕВРОПЕЙСКАТА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ, КЛЮЧОВ ФАКТОР ЗА РАЗВИТИЕТО НА ИСПАНИЯ И ИНТЕГРАЦИЯТА НА СТРАНАТА В ЕВРОПА.....	32
▶ ОПРЕДЕЛЯНЕ ПОСОКАТА НА СОЦИАЛНИЯ НАПРЕДЪК	34
▶ ПРОЕКТ „ГРАДОВЕТЕ В СВЕТА“: МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВОТО ГРАДСКО РАЗВИТИЕ.....	36
▶ ОПРОСЛЕДЯВАНЕ НА УСЛУГИТЕ ЗА ЖЕЛЕЗОПЪТНИ ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ.....	38
▶ РАЗХОДКА В ПАРКА.....	40
▶ НОВИНИ [НАКРАТКО].....	42
▶ ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН IQ-NET!	44
▶ ПРИМЕРИ ЗА ПРОЕКТИ ОТ ИСПАНИЯ, ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО, ГЪРЦИЯ, ЛАТВИЯ/ЛИТВА И СЛОВЕНИЯ/ХЪРВАТИЯ	47
▶ ПРОГРАМА.....	52

Снимков материал (страници):
 Корица: Urban Barriera
 Страници 2, 6, 7: © Urban Barriera
 Страници 2, 22: © SEUPB
 Страници 2, 48: © SSC
 Страници 2, 51: © MatrixPack
 Страници 3, 4, 15, 17, 18, 36, 42: © Европейска комисия
 Страници 13, 35, 39, 41: © EuroGraphics Association
 for the administrative boundaries
 Страница 21: HyWay project/© Pierre Jayet
 Страница 23: iStock © Kerstin Waurick
 Страници 44, 45: © IQ-Net
 Страница 47: © M. Sanchez
 Страница 49: © Jelgava City Council
 Страница 50: iStock © Steve Debenport

Това списание е отпечатано на английски, френски, немски, български, гръцки, испански, италиански, полски и румънски език на рециклирана хартия.

Публикацията е налична на 22 езика на адрес

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/information/publications/panorama-magazine/

Съдържанието на настоящия брой беше завършено през март 2016 г.

ПРАВНА ИНФОРМАЦИЯ

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действат от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в настоящата публикация информация, както и за каквито и да е грешки, които могат да бъдат допуснати въпреки внимателната подготовка и проверка. Настоящата публикация не отразява непременно мнението или позицията на Европейската комисия.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2016

ISSN 1830-9321

© Европейски съюз, 2016 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

(*) Правата върху въпросните изображения се предоставят за използване единствено в списание „Панорама“ (брой 56), а не за други приложения; изображението може да бъде възпроизвеждано в контекста на бр. 56 на списание „Панорама“ и неговите езикови версии – изображението не може да бъде възпроизвеждано за други цели.

За използването/възпроизвеждането на материал на трето лице, предмет на авторско право, който е посочен като такъв, разрешението трябва да бъде получено от носителя(ите) на авторско право.

Printed in Belgium

► УВОДНА СТАТИЯ

Корина Крецу
Европейски комисар
по регионалната политика

Тъй като миграцията продължава да бъде водеща тема в Европа и извън нея, а европейските лидери спешно търсят решение на бежанската криза, Европейската комисия ще предоставя по-голямо спешно финансиране. Държавите членки приветстваха предложението за инструмент за спешна помощ като по-бърз начин за подпомагане на държавите, изправени пред тази дилема.

Политиката на сближаване също играе важна роля в областта на миграцията, осигурявайки изключително важно финансиране за политиките за ефективна интеграция в областта на образованието, заетостта, жилищното настаняване и недискриминацията. През септември миналата година бе отправен призив към държавите членки да преразгледат своите програми по структурните фондове и да ги изменят по възможност в подкрепа на мерките, свързани с миграцията. Италия например извърши преразпределение на бюджета от 220 милиона евро в рамките на програмите за периода 2007—2013 г., за да се справи с някои спешни предизвикателства (първоначално настаняване, спасителни операции, патрулни кораби).

Разумно изразходване на средствата

С цел да се помогне на държавите членки да използват оптимално финансирането по линия на политиката на сближаване и да се справят с проблемите, свързани с изпълнението, Европейската комисия предоставя различни видове подкрепа.

В този брой ще откриете допълнителна информация за системата за обмен на експерти TAIEX-REGIO-PEER-2-PEER (която дава възможност на администрациите да обменят експертен опит и добри практики между регионите на ЕС), инициативата „Пактове за почтеност“ (която е насочена към повишаване на прозрачността, отчетността и доброто управление при възлагането на обществени поръчки) и Работната група за по-добро изпълнение (която осигурява целенасочена подкрепа на осем държави членки, които са изправени пред особени предизвикателства, свързани с изпълнението на фондовете на политиката на сближаване).

Неотдавна бе стартирана и специална инициатива, насочена към регионите с много бавен темп на растеж. Комисията работи с националните и регионалните власти, като осигурява анализи, експертен опит и консултации, за да се установят проблемите в тези региони. Румъния и Полша са първите държави, в които ще бъде разгърната тази инициатива.

Първите заключения и препоръки на групата на високо равнище за мониторинг на опростяването на процедурите за бенефициерите на ЕСИ фондовете също бяха публикувани неотдавна на онлайн платформата (<https://ec.europa.eu/futurium/en/simplify-esif>).

Реализиране на потенциала

Навсякъде в ЕС икономическата криза доведе до спад на инвестициите в инфраструктурата, иновациите и МСП. Европейските структурни и инвестиционни фондове и Европейският фонд за стратегически инвестиции са част от координираните усилия за преодоляване на недостига на инвестиции и за засилване на конкурентоспособността. ЕСИ фондовете финансират проекти чрез безвъзмездни средства и финансови инструменти, а ЕФСИ осигурява инструменти за рисковото финансиране чрез Европейската инвестиционна банка. Каня ви да прочетете статията, съдържаща преглед на възможното комбиниране на ЕФСИ и ЕСИ фондовете.

▶ ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРЕЧКИТЕ В ГРАНИЧНИТЕ РЕГИОНИ

623 ПОЛУЧЕНИ ОТГОВОРА В РАМКИТЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА КОНСУЛТАЦИЯ, ПРОВЕДЕНА В ИНТЕРНЕТ ОТ ГД „РЕГИОНАЛНА И СЕЛИЩНА ПОЛИТИКА“

Граждани, предприятия и публични органи бяха сред участниците, изпратили отговори в рамките на консултация, проведена от Европейската комисия с цел да се оценят оставащите пречки пред сътрудничеството в граничните региони на ЕС. Това онлайн допитване даде възможност на хората да сигнализират за пречките, с които са се сблъскали, и да предложат свои собствени решения.

Проучването „Преодоляване на пречките в граничните региони“ беше проведено в периода септември—декември 2015 г. В него можеха да участват всички вътрешни гранични региони в ЕС, както и граничните зони между държавите от ЕС и държавите от ЕАСТ/ЕИП. Бяха получени общо 623 отговора.

Наред с другите неща, от участниците беше поискано да определят пречките, които са най-значими в техния регион, и да предложат най-добрите начини за преодоляването им. С цел да се добие обща представа, първо, във въпросника бяха предложени редица категории за размисъл: труден физически достъп, езикови бариери, липса на доверие, правни и административни бариери, икономическо неравенство, социално-културни различия и заинтересованост от страна на публичните органи за съвместна работа. След това участниците имаха възможност да изберат не повече от три от тези пречки и да опишат въздействието, което те оказват върху ежедневието им живот, и това, което би било необходимо за отстраняването им.

Граждани на граничните региони: справяне със сложни пречки

По отношение на резултатите, един от всеки двама отговорили са заявили, че правните и административните бариери са съществени в техния регион. Основно значение в това отношение имат трудовото законодателство, данъчното облагане, признаването на квалификациите, социалната сигурност и достъпа до здравеопазване.

Езиковите бариери и трудният физически достъп са на второ и трето място сред най-често посочваните видове пречки. Тяхното преодоляване може да се разглежда като основна предпоставка за по-голямо трансгранично сътрудничество между съседите — резултатите съответно подчертават необходимостта да се продължи

подобряването на инициативите за трансгранична мобилност и за насърчаване на езиковото обучение.

Въпреки че езиковите бариери са обособени като отделна категория, те се явяват и като обща тема в рамките на проучването. Няколко от участниците са отбелязали, че много от пречките пред гражданите и организациите произтичат именно от невладеенето на езика на съседните райони, което затруднява достъпа до важна информация при пътувания през граница. Езикът също е значителна пречка и за създаването на социални и културни връзки между държавите, което би могло да се преодолее, като се продължи насърчаването на инициативи, като например обмен на студенти.

Освен това от резултатите става ясно, че някои пречки са сложни и многоизмерни по характер, поради въздействието на редица фактори. Например липсата на трансгранична транспортна система не се дължи непременно на физическата недостъпност, а също така може да се дължи на недостатъчната хармонизация на техническите стандарти. Това може да породи практически проблеми, като например необходимост от смяна на влакове при границите, тъй като железопътните релси се различават между отделните държави.

Съвместна работа за разгръщане на пълния потенциал на граничните региони

Като светъл и обнадеждаващ лъч е фактът, че липсата на доверие не винаги се посочва като препятствие, което показва, че има възможност да се развият още повече социалните, икономическите и културните

връзки между съседните общности. Много от отговорилите обаче считат също, че публичните органи в граничните региони биха могли да положат повече усилия, за да работят заедно — фактът, че те често не си сътрудничат сам по себе си е оценен като пречка. Въпреки че тези възгледи може би отразяват личните възприятия на хората, става ясно, че общините и регионите например е необходимо да направят повече, за да повишат информираността относно усилията, които полагат за развиване на трансграничните връзки.

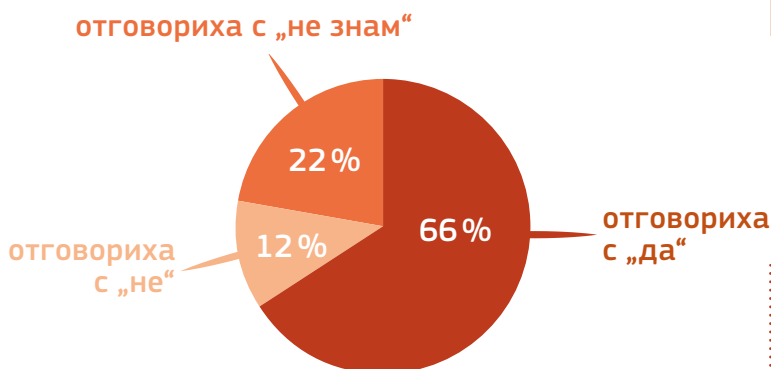
И накрая, резултатите могат да се тълкуват като ясен сигнал, че отговорилите участници в действителност желаят повече, а не по-малко трансгранично сътрудничество. Значителният брой предложени решения за преодоляване на трансграничните препятствия също така показва, че съществуват много възможности за отстраняване или поне за намаляване на повечето от пречките, които все още съществуват.

Следващи стъпки

Консултацията бе проведена като част от по-мощна инициатива, известна като „Преглед на трансграничните пречки“. Този преглед се извършва въз основа на задълбочено проучване на правните и административните пречки, които продължават да оказват неблагоприятно въздействие върху трансграничните отношения; освен общо описание на пречките, ще бъдат извършени и редица проучвания на конкретни случаи, за да се подчертаят тези пречки. Освен това в Брюксел бяха организирани няколко семинара за заинтересованите страни, за да се обсъдят резултатите от прегледа, като предстои да се проведат още такива.

Постигане на напредък

На участниците в проучването беше зададен следният въпрос: Подобрено ли се е трансграничното сътрудничество във вашия регион през последното десетилетие?

СЪВМЕСТНИ УСИЛИЯ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПРЕЧКИТЕ

Навсякъде в ЕС гражданите и организациите работят усилено за преодоляване на препятствията с цел да се подобрят трансграничната интеграция и сътрудничество. Единият от инструментите в подкрепа на тези усилия е инициативата за европейско териториално сътрудничество, известна като Interreg.

Екип от експерти проучи предизвикателствата, с които се сблъскват хората при трансграничните си пътувания до работа между южната част на Дания и Северна Германия. В рамките на проект Pontifex Bridge Builder, за който бе предоставено финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) по линия на оперативната програма „Syddanmark-Schleswig KERN“ за периода 2007—2013 г., беше извършен анализ на препятствията пред мобилността, като например данъчно облагане, социална сигурност и правилата за пребиваване. Благодарение на проекта бяха разяснени няколко въпроса, а така също бе взето решение, съгласно което датското правителство е длъжно да плаща на работниците мигранти детски надбавки в пълен размер.

В рамките на друг проект, финансиран от ЕФРР, публични институции и превозвачи от пет държави от Централна Европа обединиха усилия, за да разработят система за пътна информация. Благодарение на финансовата подкрепа по оперативната програма за Централна Европа (2007—2013 г.), партньори от Австрия, Италия, Словакия, Унгария и Чешката република работиха съвместно и разработиха Европейската цифрова пътна инфраструктурна мрежа за интелигентни транспортни системи (EDITS). За първи път в Европа превозвачи от съседни държави обединиха усилията си, за да обменят транспортни данни като средство за предоставяне на пътуващите точни услуги и информация през границите.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Преглед на трансграничните пречки:
<http://europa.eu/!yB46tJ>

Обща информация относно консултацията:
<http://europa.eu/!nM97GC>

Проект Pontifex Bridge Builder:
<http://europa.eu/!mH96DX>

EDITS:
<http://europa.eu/!CG48Cm>

▶ ПРОМЯНА НА ОБЛИКА НА ГРАДСКИТЕ ПРОСТРАНСТВА В ТОРИНО

▶ Атрактивен начин за придаване на нов облик на старите сгради в града

Програмата „Urban Barriera“ в Италия — програма за градско регенериране, която има за цел да стимулира реконструирането на „Barriera di Milano“, исторически квартал в Северно Торино. Г-жа Илда Курти, градски съветник на гр. Торино по въпросите на фондовете на ЕС и обновяването на градовете, обяснява.

„Barriera di Milano“ се намира в част на града, която винаги е била изправена пред сложни и трудни предизвикателства по отношение на своя социален и демографски състав, историческата липса на зелени пространства и наличието на изоставени промишлени сгради, характерни за „фордистки“ град от началото на миналия век.

Програмата за възстановяване беше финансирана от градската управа на Торино, регион Пиемонт и от програмата на Европейския фонд за регионално развитие на ЕС за периода 2007—2013 г. Тя използва интегриран подход за справяне с физическите, икономическите

и социалните аспекти, като насърчи сътрудничеството и продуктивното взаимодействие между всички активни участници и бенефициери на процеса по обновяване (сектори на публичната администрация, общински зони, асоциации, институции, граждани, предприемачи и т.н.).

„Urban Barriera“ е най-новата програма за възстановяване, която се стартира от Торино, и от средата на деветдесетте години насам се ползва от богатия и значителен опит, натрупан по време на прилагането на други проекти, като например „Портата“ на Porta Palazzo (1997—2001 г.) и „Градски II“ в Mirafiori Nord (2001—2007 г.).

Програмата „Urban Barriera di Milano“, която е на стойност 35 млн. евро, беше изготвена от градската управа на Торино и получи 20 млн. евро от регион Пиемонт по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР 2007—2013 г.). Останалата сума беше осигурена от общински фондове или от допълнителни споразумения с държавата и региона за прилагането на конкретни интервенции.

CITTA' DI TORINO

Обединяване на ресурси

„Urban Barriera“ беше стартирана официално през първото тримесечие на 2011 г. и току що приключи. Планирани бяха тридесет и четири специфични интервенции по време на процеса, в който участваше технически персонал от Торино, институционални заинтересовани лица и местни асоциации, както и граждани, които участваха активно чрез различни процеси по планиране и социална подкрепа.

Програмата работи на различни нива: физико-екологично (обновяване и дефиниране на нови функции за изоставени сгради, преструктуриране на обществени пространства и зелени зони, интервенции, свързани с устойчива мобилност и т.н.); икономическо-трудова заетост (действия, насочени към подпомагане на МСП и местни предприятия, обучения за безработни лица и млади безработни лица и т.н.); социо-културно; и посредством силна комуникационна дейност и социална подкрепа.

Управлението на програмата беше поверено на комитета за „Barriera di Milano Urban“, предложен от градската управа на Торино и от някои от институционалните партньори. Комитетът координира дейности, изпълни всякакви видове участие и сътрудничество и предостави информацията, необходима, за да се гарантира, че цялата област ще има полза от инициативата за възстановяване и ще се чувства съпричастна към процеса.

► Големите промени в дизайна на Parco Spina 4 в процес на изпълнение

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

За подробна информация относно цялата програма „Urban Barriera di Milano“, вж.

<http://europa.eu/!dg63bB>

<http://www.comune.torino.it/urbanbarriera/bm~doc/mappa-interventi-urban-def-copy.pdf>

▶ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ И ЕВРОПЕЙСКИЯТ ФОНД ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНВЕСТИЦИИ

ОСИГУРЯВАНЕ НА КООРДИНАЦИЯ, ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ

Защо са необходими координирани действия на европейско равнище, за да се промени ходът на низходящата тенденция на инвестициите в Европа?

Световната икономическа и финансова криза доведе до рязък спад на инвестициите в цяла Европа, което попречи за реализирането на съществени инвестиции в инфраструктурата, иновациите и финансирането на МСП. В момента инвестициите в Европа са намалели с 15% спрямо нивата си отпреди кризата.

Потребностите от инвестиции са значителни и е налице ликвидност, но много потенциални инвестиции не се осъществяват поради различни финансови и нефинансови бариери. Доверието на инвеститорите е ниско поради икономическата нестабилност, както и поради регулаторни и други неясноти.

Европа трябва да се справи с този недостиг на инвестиции, за да се възстанови от кризата и да укрепи своята конкурентоспособност в световен мащаб. Ето защо са необходими колективни усилия на европейско равнище, за да се изведе Европа на пътя на икономическото възстановяване. В този контекст Комисията реши да се справи с недостига на инвестиции, като стартира Плана за инвестиции за Европа.

Какво представлява Европейският фонд за стратегически инвестиции?

Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) е в основата на Плана за инвестиции за Европа. Европейската комисия и групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) създадоха ЕФСИ, за да се помогне за преодоляването на недостига на инвестиции в ЕС чрез мобилизиране на частно финансиране за стратегически инвестиции.

Чрез ЕФСИ групата на ЕИБ осигурява финансиране за икономически и технически жизнеспособни проекти, включително проекти с по-висок рисков профил в сравнение с обичайните дейности на ЕИБ. Акцент се поставя върху следните ключови сектори: (i) транспорт, енергетика и цифрова икономика; (ii) околна среда и ресурсна ефективност; (iii) човешки капитал, култура

и здравеопазване; (iv) научни изследвания, развойна дейност и иновации; (v) подкрепа за МСП и дружества със средна пазарна капитализация.

ЕФСИ може да финансират инвестиционни платформи, чрез които да се предоставят финансови средства за множество инвестиционни проекти с тематичен или географски акцент, както и за операции на националните насърчителни банки (ННБ).

Какво представляват европейските структурни и инвестиционни фондове?

Съществуват пет европейски структурни и инвестиционни фонда (ЕСИФ):

- ▶ Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР)
- ▶ Европейският социален фонд (ЕСФ)
- ▶ Кохезионният фонд (КФ)
- ▶ Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)
- ▶ Европейският фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)

Тези фондове споделят обща правна рамка (Регламента за общоприложимите разпоредби), но също така са предмет на определени регламенти за отделните фондове. Европейските структурни и инвестиционни фондове са важни елементи, допринасящи за целите на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. През периода 2014—2020 г. ще бъдат инвестирани 454 млрд. евро в 500 програми, които ще са насочени към стратегически области, генериращи растеж, основно в сферата на научните изследвания, развойната дейност и иновациите, подкрепата за МСП, нисковъглеродната икономика и информационните и комуникационните технологии.

Средствата по ЕСИФ се предоставят посредством съфинансирани на национално равнище многогодишни програми, одобрени от Комисията и изпълнявани от държавите членки и техните региони при споделено управление. Местните органи отговарят за подбора, изпълнението и мониторинга на проектите, подкрепяни от ЕСИФ.

Реформираната рамка на ЕСИФ за периода 2014—2020 г. е с разширен обхват, в който освен безвъзмездните средства е включено и използването на финансови инструменти.

Какви са основните разлики между европейските структурни и инвестиционни фондове и Европейския фонд за стратегически инвестиции?

Рисковият профил, критериите и начинът на предоставяне са различни. В рамките на ЕСИФ могат да се финансират проекти посредством безвъзмездни средства и финансови инструменти и ЕСИФ са част от програмите, изпълнявани от управляващите органи в държавите членки. ЕФСИ предлага инструменти за рисково финансиране (не безвъзмездна помощ) чрез Европейската инвестиционна банка без географски или секторни квоти, а въз основа на пазарното търсене за финансиране на инвестиции.

Каква е ползата от взаимно допълващото се използване на ЕСИФ и ЕФСИ?

ЕСИФ и ЕФСИ могат да подпомогнат колективните и координираните усилия за справяне със спада на инвестиции в Европа или в определен регион.

ЕСИФ и ЕФСИ могат да мобилизират допълнителни инвестиции чрез взаимно допълване и чрез мобилизиране на максимален брой частни фондове. Тези фондове са проектирани по различен начин, но се допълват по отношение на обосновката, структурата и законодателната рамка. Те се подсилват взаимно.

Те могат да бъдат съчетани по няколко начина в зависимост от съответната инвестиция. Съчетаването на ЕСИФ и ЕФСИ може да е от особен интерес в някои страни или сектори, където ЕСИФ предлагат широки възможности, а самостоятелното използване на ЕФСИ все още не е навлязло в пълна степен.

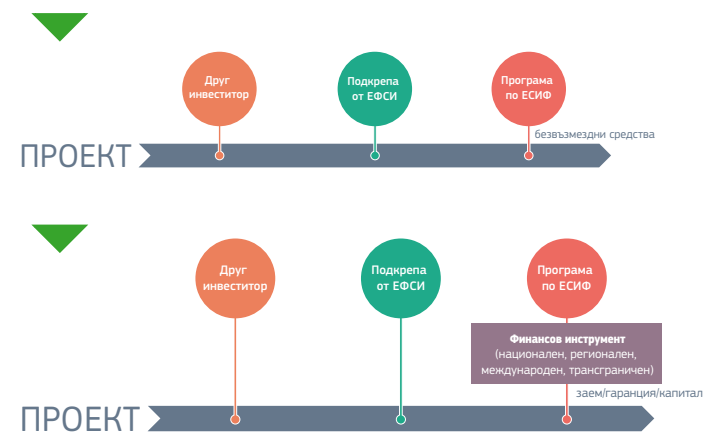
Всеки проект, който е икономически и технически рентабилен, има потенциал да благоприятства растежа и създаването на работни места в ЕС и съответства на политиките на ЕС, би могъл да получи средства от ЕФСИ и от ЕСИФ.

Регионалните органи ще имат възможност да постигнат допълнителни въздействия чрез съвместни инвестиции с ЕФСИ (принос от ЕФСИ и всякакви други съинвеститори привлечени от ЕФСИ). Отпуснатите средства на регионално равнище не само защитават инвестициите по линия на ЕСИФ, но също така предоставят на всеки регион (съгласно негова регионална програма) възможност да привлече инвестиции по линия на ЕФСИ за региона.

Какви са различните начини, по които ЕСИФ могат да се съчетават с ЕФСИ?

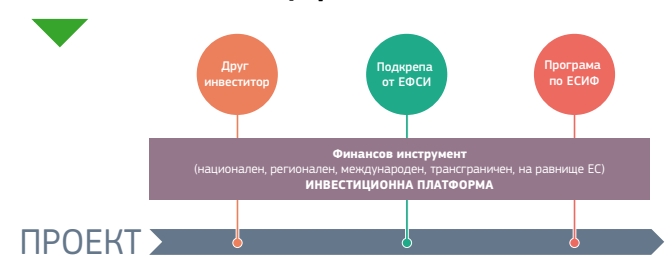
ЕСИФ могат да се съчетават с ЕФСИ по различни начини:

1 — Съчетаване на ЕСИФ и ЕФСИ директно на равнище проект:

Допустим за финансиране проект получава финансиране в рамките на програма по ЕСИФ (под формата на безвъзмездни средства или чрез финансов инструмент), от ЕФСИ и евентуално от други инвеститори, привлечени от ЕСИФ и ЕФСИ.

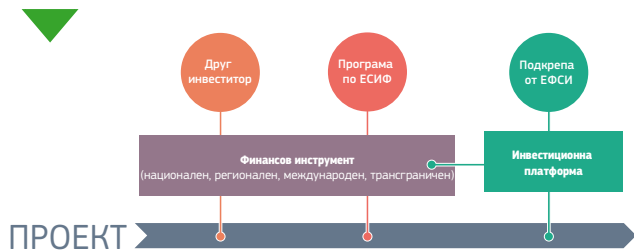
2: Съчетаване на ЕСИФ и ЕФСИ на равнище инвестиционна платформа:

Управляващият орган може да поиска да създаде нова инвестиционна платформа (разглеждана като финансов инструмент), в която ЕФСИ и други инвеститори да инвестират своите средства, включително под формата на пластов фонд.

Друга възможност е управляващият орган да трансформира средствата в рамките на програма по ЕСИФ в съществуваща инвестиционна платформа (разглеждана като финансов инструмент), която е създадена със средства от ЕФСИ на национално, регионално, трансгранично или трансгранично равнище. Платформата за инвестиции тогава ще инвестира средствата в рамките на програма по ЕФСИ и отделен ЕСИФ в проекти (могат да участват и други инвеститори).

3: Съчетаване на ЕСИФ и **подкрепата от ЕФСИ (предоставена от инвестиционна платформа)** на равнище финансов инструмент или на равнище проект:

В този сценарий управляващият орган създава финансов инструмент, в който инвестиционната платформа, създадена с подкрепа от ЕФСИ, участва като инвеститор. Също могат да участват и други инвеститори. Финансовият инструмент тогава ще инвестира средствата в рамките на програма по ЕФСИ и отделен ЕСИФ в проекти (могат да участват и други инвеститори).

Друг вариант може да е с намеса от страна на инвестиционна платформа, създадена с подкрепа от ЕФСИ директно на равнище проект за всяка отделна сделка.

Могат ли ЕСИФ да допринасят към ЕФСИ?

Средствата по програма в рамките на ЕСИФ не могат да се прехвърлят пряко към ЕФСИ.

Могат ли средства от ЕФСИ да бъдат използвани като национално съфинансиране по програма в рамките на ЕСИФ?

Като се има предвид нейното естество и структура, помощта от ЕФСИ за даден проект не може да се счита за национално съфинансиране по програма в рамките на ЕСИФ.

Въпреки това, национално съфинансиране по програма в рамките на ЕСИФ все още може да се предостави чрез друг финансов продукт на ЕИБ/ЕИФ, било то чрез заем по структурна програма или чрез намеса на ниво проект.

Възможно е също така, при определени обстоятелства, всякакви допълнителни средства, набрани в резултат от комбинираните интервенции на ЕСИФ и ЕФСИ, да бъдат третирани като национално съфинансиране по програма в рамките на ЕСИФ.

Как се прилагат правилата за държавната помощ при съчетаването на средства от ЕСИФ и ЕФСИ?

Средствата по ЕФСИ не представляват държавна помощ и не са предмет на правилата на ЕС за държавните помощи. Финансирането, предоставено на предприятията в рамките на ЕСИФ, освен ако не е предоставено при пазарни условия, може да съставлява държавна помощ, която подлежи на правилата на ЕС за държавните помощи.

Въз основа на своята модернизирана рамка за държавната помощ, Комисията ще направи оценка на финансирането по ЕСИФ, съставляващо държавна помощ. С цел улесняване на използването на ЕФСИ, Комисията ще извърши приоритетно и бързо оценка на съответствието между ЕСИФ и правилата за държавните помощи (в рамките на шест седмици след получаване на пълната информация).

Къде могат организаторите на проекти да получат помощ за разработването на своите предложения?

Организаторите на проекти следва да използват пълноценно Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси, където могат да намерят техническа и административна помощ и съвети по инвестиционни въпроси. Разработен съвместно от Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка, центърът помага на публичните органи и организаторите на проекти да определят, приоритизират, подготвят, структурират и изпълняват стратегически проекти и да използват по-ефективно фондовете на ЕС чрез мобилизиране на частен капитал. Част от този подход за обслужване на едно гише е и „fi-compass“, консултантска услуга за финансовите инструменти в рамките на ЕСИФ.

Освен това Европейският портал за инвестиционни проекти (ЕПИП) е нов уеб портал, даващ възможност на базираните в ЕС организатори на проекти — публични или частни — да достигнат до потенциални инвеститори в целия свят. Порталът се управлява от Европейската комисия и е създаден, за да отговори на желанието на инвеститорите да виждат повече потенциални възможности за инвестиране в ЕС на една централна платформа.

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
<http://europa.eu/!DT39vF>

▶ СТРАТЕГИЯТА EUSALP ИМА ВИСОКИ ЦЕЛИ

ЕС СТАРТИРА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПО-ПРОСПЕРИРАЩ, ПО-ЕКОЛОГИЧЕН И ПО-ДОБРЕ СВЪРЗАН АЛПИЙСКИ МАКРОРЕГИОН

Стратегията EUSALP има за цел да стимулира иновативен и устойчив модел на растеж в Алпийския макрорегион, като от това ще се облагодетелстват седем държави и над 70 милиона души, живеещи в тази област.

Приета през юли 2015 г. и одобрена от Съвета на Европейския съюз през ноември 2015 г., стратегията EUSALP е „регионална стратегия на макро равнище“ на ЕС: интегрирана рамка, която може да бъде подкрепена от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове), наред с другото, с цел справяне с общите предизвикателства, пред които са изправени държавите—членки на ЕС, и другите държави, разположени в този географски район. Вследствие прилагането на тази стратегия за засилено сътрудничество, което ще допринесе за постигането на икономическо, социално и териториално сближаване, регионът ще получи големи ползи.

Стратегията за Алпийския регион се отнася до един от най-големите икономически и производствени региони в Европа, който обхваща общо 48 региона в пет държави от ЕС (Австрия, Франция, Германия, Италия и Словения) и в две държави извън ЕС (Швейцария и Лихтенщайн). Стратегията EUSALP общо ще обхване 70 милиона души, които живеят и работят в Алпийския регион: публични администрации, университети, изследователски центрове, МСП, гражданското общество, частния сектор и международни инвеститори, като всички те ще бъдат облагодетелствани от стратегията. Освен това от подобряването на услугите и качеството на живот, които се насърчават чрез стратегията EUSALP, също ще се облагодетелстват милиони туристи, които посещават региона всяка година.

Защо е необходима стратегията EUSALP?

Гражданите, предприятията и местните органи от седемте държави, всички те са изправени пред сходни предизвикателства в регионите:

- ▶ **икономическата глобализация**, която заплашва конкурентоспособността и иновациите на територията;
- ▶ **демографските тенденции**, които се характеризират със застаряване на населението и нови миграционни модели;
- ▶ **изменението на климата** с неговото отрицателно въздействие върху околната среда, биологичното разнообразие и условията на живот на населението;

▶ **предизвикателствата в областта на енергетиката** на европейско и световно равнище;

▶ **мобилността**, имайки предвид, че това е транзитен регион поради специфичното му географско положение в Европа, както и област с уникални географски и природни характеристики.

Основната цел на EUSALP е да насърчи устойчивото икономическо и социално благоденствие на Алпийския регион чрез икономически растеж и създаване на работни места, като се повиши неговата привлекателност, конкурентоспособност и свързаност. В същото време трябва да се запази околната среда и да се осигурят здрави и балансиранни екосистеми.

Основната добавена стойност на стратегията за Алпийския регион се базира на нова връзка между метрополните области, подножието на Алпите и планинските области.

Какво е действието на стратегията?

Стратегията за Алпийския регион е основана на основните принципи, прилагани за съществуващите макрорегионални стратегии: не се създават нови фондове на ЕС, нито допълнителни официални структури на ЕС, нито ново законодателство на ЕС, а се разчита на съгласуван подход, полезни взаимодействия и по-ефективно използване на съществуващите фондове на ЕС и на други финансови инструменти.

Дали прилагането на EUSALP ще доведе до очакваните резултати, зависи само от седемте държави и 48-те региона. Като независим посредник Европейската комисия отговаря за стратегическата координация в области, където може да осигури макрорегионална добавена стойност. Например тя може да предложи стратегическа подкрепа, като идентифицира слабостите, на които трябва да се обърне внимание на политическо равнище, или да подпомогне прилагането на междусекторен подход в съответствие с различните политики на ЕС.

Въпреки това, както отбеляза комисар Крецу, „това е стратегия на държавите“ и само чрез тяхната ангажираност, сътрудничество и съвместни усилия Алпийският регион може да стане по-проспериращ, по-екологичен и с по-голяма свързаност.

ПРИМЕРИ ЗА ВЪЗМОЖНИ ПРОЕКТИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТРАТЕГИЯТА EUSALP

ПОВИШАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПОТЕНЦИАЛ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ СЕКТОРИ

- ▶ **Алпийски центрове за трансфер:** този проект включва изграждането на мрежа и инструментариум за центрове за технологичен трансфер, които да подпомагат сътрудничеството между организациите за научни изследвания и развойна дейност и предприятията — като „услуги на едно гише“ предимно за МСП. Центровете за трансфер могат да бъдат регионални домакини за съвместни проекти за иновации и технологичен трансфер.
- ▶ **Етикетиране на алпийската дървесина и дървените изделия:** идеята е да се подкрепи използването на местна дървесина от алпийските гори за сгради и дървени изделия по цялата верига на стойността — чрез мобилизиране на ресурси и операции или за първично или вторично преобразуване. Въвеждането на етикет за качество за алпийска дървесина може да помогне за по-доброто управление както на планинските гори, така на дървените изделия, осигурявайки по-нисък въглероден отпечатък чрез намаляване на транспортните потребности. Това също така ще допринесе за повишаване на професионализма на участниците във веригата, като същевременно спомага за поддържането и развитието на фирмените мрежи.
- ▶ **AlpNet:** въз основа на резултатите от научните изследвания, този проект цели да се подобрят продуктите и иновации за предприятията, които работят в сферата на алпийския туризъм, с оглед на осъществяването на целогодишен туризъм. Проектът ще подобри обмена на знания и най-добри практики между туристическите региони. Целта е да се засили позицията на Алпийския регион във все по-конкуrentния световен пазар, а туризмът в този регион да стане по-устойчив.

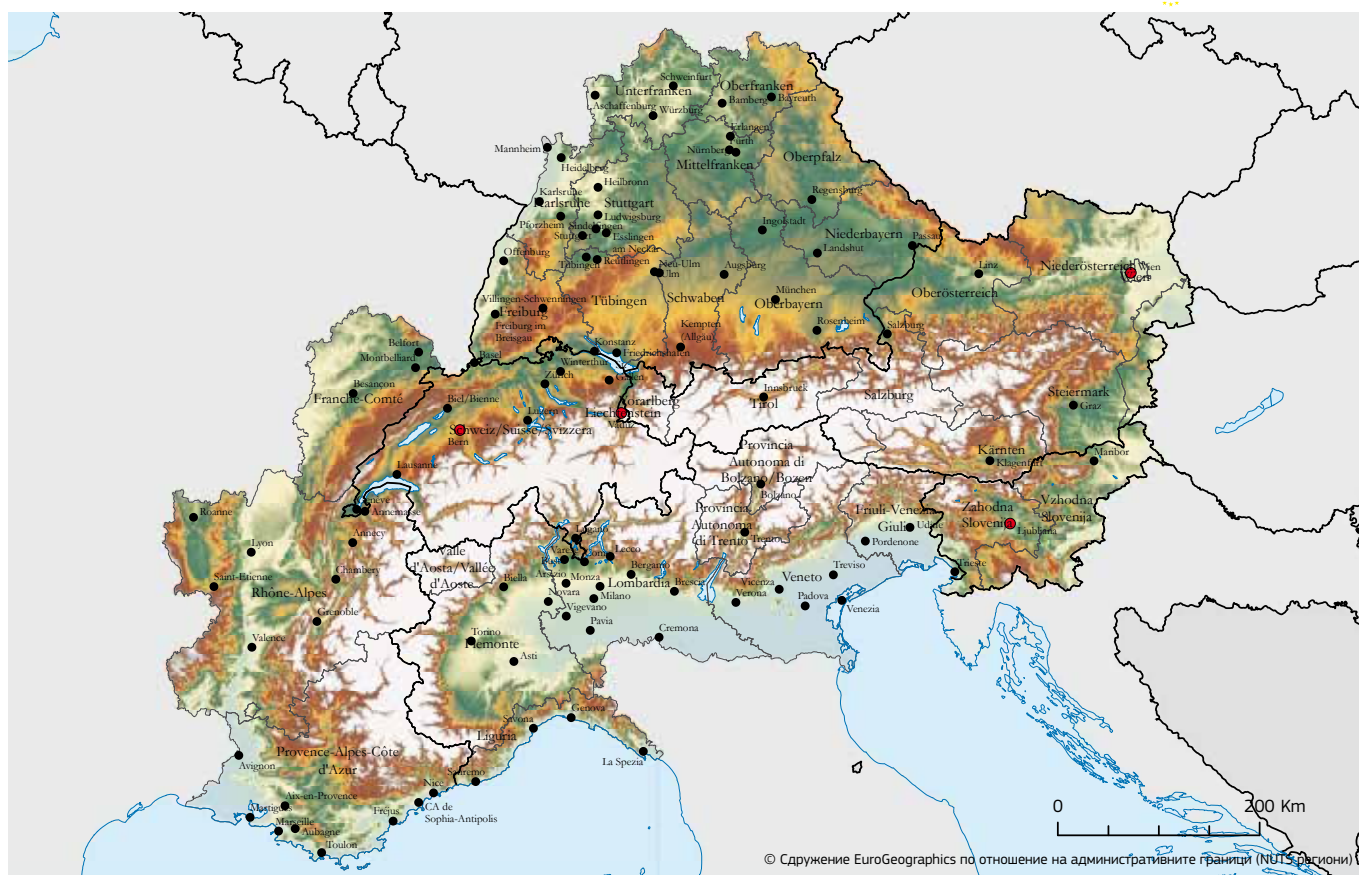
ПОДОБРЯВАНЕ НА АДЕКВАТНОСТТА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, ОБРАЗОВАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО

- ▶ **Диалог с младежта в Алпийския регион:** много алпийски региони са изправени пред демографски предизвикателства (например застаряване на населението, миграция на квалифицирана работна ръка). За да се посветят младите хора на изграждането на живота си в родните си общности, те трябва да се ангажират с вземането на решения и оформянето на своята жизнена и работна среда. Този проект ще помогне на младите хора да разберат нуждите и потенциала на собствените си села и градове, както и на целия Алпийски регион, чрез транснационален обмен на млади хора и отговорни лица във всички алпийски държави.

НАСЪРЧАВАНЕ НА МОБИЛНОСТТА НА ТРАНСПОРТА НА ПЪТНИЦИ И ТОВАРИ

- ▶ Проекти за модернизация на железопътни трансгранични отсечки в рамките на мрежата TEN-T; електрификация на железопътни линии, експлоатация на влакови композиции с дължина 740 метра, както и развитие на Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS).
- ▶ Модернизация на местните железници, като например линиите: Торино—Аоста, Ница—Вентимилия—Кунео—Торино, Мюнхен—Линдау—Брегенц—Цюрих, Улм—Фридрихсхафен—Линдау, Триест—Любляна, Бреша—Едоло, долината на р. Дюранс, Милано—Тирано и подножието на планината Долomit в Трентино.
- ▶ Доразвиване на съществуващите проекти за сътрудничество за намаляване на въздействието на трансалпийския трафик и тяхното разширяване в макрорегионален мащаб.

Да превърнем думите в дела

На 25 януари комисарят по регионалната политика Корина Крецу и комисарят по транспорта Виолета Булц взеха участие във встъпителната конференцията за EUSALP в Бърдо, Словения. Събитието, организирано съвместно от Европейската комисия и Министерството на външните работи на Словения, постави началото на етапа на изпълнение и предостави възможност на участниците да изразят своите виждания и идеи за най-добрите методи на работа и най-ефективното управление на стратегията.

„Алпийският регион е сред най-динамичните, иновативни и конкурентоспособни области в Европа. Но въпреки това за социално-икономическите дисбаланси трябва да се намерят решения. Ето за какво се отнася стратегията на ЕС за Алпийския регион: максимално използване на потенциала на 48-те включени региона — както от

държави от ЕС, така и от държави извън ЕС — и гаранция, че нито едно място, регион или жител няма да бъде забравен по пътя към просперитета. Настъпи времето да превърнем думите в дела“, каза комисар Крецу.

„С четири от деветте европейски транспортни коридора, преминаващи през Алпите, регионът е взел с особено крехка околна среда. Понеже Европа зависи от свързаността на Алпийския регион, от жизненоважно значение е свързаността да се съчетае с най-високото ниво на устойчивост. Стратегията на ЕС за Алпийския регион подкрепя визията и ръководство, което е готово да приеме това предизвикателство“, добави комисар Булц.

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
<http://europa.eu/tm36qb>

▶ РАБОТНА ГРУПА НАСЪРЧАВА ПО-ДОБРОТО УСВОЯВАНЕ НА ФИНАНСИРАНЕ ОТ ЕС

Екип, създаден да помага на редица държави членки да усвоят по-ефективно средства от ЕС, изпълни интензивната си работна програма, която включваше над 100 технически заседания и семинари. В сътрудничество с осем държави Работната група за по-добро прилагане (РГПП) спомогна за преодоляване на затрудненията и на изоставането при разпределението и изразходването на структурните фондове на ЕС.

РГПП започна работа през ноември 2014 г. със задача да оцени, защо България, Хърватия, Чешката република, Италия, Румъния, Словакия, Словения и Унгария изостават при осигуряването на финансиране чрез програми и по проекти. Освен установяването на проблеми, РГПП си сътрудничи с национални органи с цел изготвяне на планове за действие, за дадействане на организацията.

Целият процес се ползваше със стабилна политическа подкрепа както от страна на Комисията, така и на държавите членки. Целта беше всяка от засегнатите държави да получи конкретизирани и координирани методи за подобряване на прилагането, за да може програмният период 2007—2013 г. да приключи успешно.

Задвижване на промяната

Работната група се зае с тази задача, като системно извършваше скрининг на подпомагани от ЕС програми, приоритети и дори индивидуални проекти, при нужда. След това бяха определени дейности, които биха могли да ускорят прилагането и да бъдат включени в плановете за действие на държавите членки — всички те бяха договорени през пролетта на 2015 г. Бяха изготвени планове за действие, в които бяха включени измерими повратни етапи и цели, и напредъкът се наблюдаваше на всеки два месеца или на тримесечие.

Работата на РГПП доведе до корекции в графици на много програми и проекти. Някои проекти бяха разделени на етапи за два програмни периода, което означава, че сега те могат да бъдат реализирани изцяло през периода 2014—2020 г. Освен това бяха определени и представени нови големи проекти. Средствата за финансови инструменти се увеличиха и сега засегнатите държави членки

могат да бъдат по-гъвкави при декларирането на допълнителни разходи.

Процесът предложи също и редица дейности за създаване на възможности, включващи семинари, работилници и технически заседания с национални органи, където се обменяха добри практики [вж. карето по-долу]. Въпреки че РГПП приключи своята работа в края на 2015 г., Комисията ще продължи да помага и да организира подобни събития за държави членки, докато те реализират програми за периода за финансиране 2014—2020 г.

„Крива на научаването“

Въпреки че много от причините, разгледани от РГПП, бяха специфични за конкретна държава членка, имаше и някои общи причини за забавянията, сред които:

- ▶ някои програми са стартирали бавно;
- ▶ недостатъчна подготовка за сложни инфраструктурни проекти;
- ▶ дълги проектни цикли;
- ▶ прекалено дълги национални административни процедури;
- ▶ липса на административни възможности на национално равнище и на равнище бенефициери;
- ▶ грешки в процедурите за обществени поръчки.

Имаше и предположения, че изпълнението на програмите е било свързано със „стръмна крива на научаването“ за всички държави членки, особено за онези, които са изпълнявали своя първи програмен период. За периода 2014—2020 г. препоръката е всички национални органи да започнат да реализират своите мерки за изпълнение на програмите възможно най-скоро.

За да има успех, РГПП вярва, че националните органи трябва да намерят ефективни начини за подпомагане на бенефициерите на проектите, когато те започнат да изразходват средства. Редовните дейности за създаване на възможности са един от предложените начини за постигане на напредък както за органите, които разпределят средствата, така и за организацията, които ги изразходват надолу по веригата.

► Среща на работната група в Хърватия през декември 2015 г.

Постижения на РГПП — в цифри

- Благодарение на намесата на работната група Словакия, Румъния и Хърватия вече не са застрашени да изгубят финансиране от ЕС на стойност 1,3 милиарда евро.
- Над 40 програми, финансирани от ЕС, в осем държави членки, получили помощ, са били изменени, заедно със 120 големи проекта.
- РГПП е провела над 100 технически заседания като част от своя 12-месечен работен график.

Освен това работната група би желала някои от собствените действия на Комисията за създаване на възможности да се използват по-често. Това включва процеса TAIEX-REGIO PEER 2 PEER (вж. стр. 16), който има за цел да осигурява обмяна на познания между органи, които управляват финансиране по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и на Кохезионния фонд. Пактовете за почтеност (вж. стр. 18), които предвиждат начини за постигане на некорумпиран, прозрачен процес на доставки, също могат да се използват.

Добра практика

ПО-АКТИВНО ДОКЛАДВАНЕ И ПО-СЕРИОЗНО ПОСЛЕДВАЩО ПРОСЛЕДЯВАНЕ: повечето държави, подпомогнати от РГПП, усъвършенстваха своите процедури за последващо проследяване и докладваха по-често за своите планове за действие. По-специално Румъния, Словакия и Унгария организираха сесия от технически заседания за подробно разглеждане на състоянието на различни програми — често пъти на база приоритет-по-приоритет и проект-по-проект.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ГРАФИЦИТЕ НА ПРОЕКТИТЕ И НА ПЛАЩАНИЯТА: използвайки насоките на Комисията относно приключването на програми, Чешката република, Унгария и Словакия последователно и систематично ревизираха графиците на своите проекти. Те също така поискаха от Комисията допълнителна помощ по редица технически и административни въпроси. Унгария и Словакия преразгледаха своите методи за деклариране на разходи по проекти, генериращи приходи, и обмислят алтернативни счетоводни практики за подобряване на начина, по който те разпределят финансирането.

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
<http://europa.eu/!VQ76YC>

▶ ОТКРИХТЕ ЛИ ЕКСПЕРТНИТЕ ЗНАНИЯ, КОИТО ТЪРСИТЕ?

TAIEX-REGIO PEER 2 PEER: ГЪВКАВ, ЕФЕКТИВЕН ИНСТРУМЕНТ ЗА ОБМЕН НА ЗНАНИЯ МЕЖДУ РЕГИОНИТЕ НА ЕВРОПА

През март 2015 г. Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ стартира нов инструмент, който дава възможност на администрациите, управляващи Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд, да обменят експертни знания и добри практики в Европа с цел да се подобри още повече начина на използване на инвестициите от ЕС.

Година по-късно инструментът TAIEX-REGIO PEER 2 PEER доказва своята стойност, предоставяйки ефикасна и лесна за използване онлайн система, която обединява експерти и бенефициери чрез множество семинари, учебни посещения и обмен на експерти.

Година по-късно инструментът TAIEX-REGIO PEER 2 PEER доказва своята стойност, предоставяйки ефикасна и лесна за използване онлайн система, която обединява експерти и бенефициери чрез множество семинари, учебни посещения и обмен на експерти.

PEER 2 PEER е разработен въз основа на съществуващия инструмент за техническа помощ и обмен на информация (TAIEX), който бе изпитван и подобряван непрекъснато в продължение на 20 години, като първоначално той бе създаден за подпомагане на преговорите за присъединяване за тогавашните 13 държави — членки на ЕС.

PEER 2 PEER дава възможност на администрациите да имат достъп до помощ, както и да предлагат помощ в отговор на исканията на публичните органи, управляващи ЕФРР и Кохезионния фонд, 90% от които изразиха интерес към взаимно обучение, а 50% признаха, че имат конкретни потребности от изграждане на капацитет.

В по-широк аспект инструментът е част от усилията на Европейската комисия за пълноценно оползотворяване на потенциала на регионалната политика за създаване на работни места и за постигане на устойчив растеж в съответствие с целите, определени в стратегия „Европа 2020“, и Плана за инвестиции за Европа в размер на 315 милиарда евро.

24 000 служители от националните и местните администрации в ЕС участват в управлението на ЕФРР и Кохезионния фонд. Целта на PEER 2 PEER е да се използва тяхното ноу-хау и да се постигнат по-добри резултати чрез обмен на експертни знания и добри практики между тях.

Практически приложения

През изминалата година инструментът вече бе използван по време на своята пилотна фаза за организиране на почти 30 мероприятия в полза на кандидатите от 14 държави членки. Мероприятията варират по размер и обхват — от малки учебни посещения и мисии за обмен на експерти за трима души до международни срещи за 15 души и семинари с 60 участници, а обсъжданите теми — от управление на инвестиции и обществени поръчки до транспорт и околна среда.

Досега най-активни са бенефициерите от България, Литва, Хърватия и Чешката република, като по-голямата част от всички подадени заявления за помощ са одобрени.

- Фабиен Рюо от Европейската комисия представя онлайн инструмента
- Международен семинар относно TAIEX-REGIO във връзка с управлението на инструменти в областта на околната среда, декември 2015 г., Литва

» Инициативата PEER 2 PEER е важна стъпка: тя е гъвкава, лесна за използване и е насочена към конкретните нужди на нашите региони «

► КОРИНА КРЕЦУ — ЕВРОПЕЙСКИ КОМИСАР ПО РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА

През декември например 16 експерти от осем държави членки посетиха Вилнюс, за да участват в международен семинар относно практиките за управление на инвестициите в областта на околната среда. Те предоставиха на Агенцията за управление на проекти в областта на околната среда към Министерството на околната среда на Литва основни експертни знания за това как най-добре да се инвестират средствата от ЕФРР и Кохезионния фонд.

В по-малък мащаб, през септември трима експерти от Сдружението на провинциите в Северна Нидерландия участваха в тридневно учебно посещение в Румъния, за да помогнат на Агенцията за развитие на Североизточния регион да изгради ноу-хау за интелигентна специализация. Те обсъждаха комбинирането на политики в областта на промишлеността, образованието и иновациите с оглед на определянето на приоритетните области за инвестиции, основани на знанията.

Междувременно през юни 2015 г. PEER 2 PEER помогна да се организира семинар относно успешните модели за управление и контрол на финансовите инструменти в България, на който присъстваха 60 експерти от Германия, Обединеното кралство, Полша и Словения.

Положителни резултати

Досега областите с най-голям интерес при партньорския обмен бяха финансовите инструменти, финансовото управление и контрол, обществените поръчки, държавната помощ, мониторингът и докладването, както и устойчивото градско развитие.

Комисарят по регионалната политика Корина Крецу заяви, че досега кандидатите за помощ са дали много положителни оценки за обмените, а длъжностните лица, участвали в мероприятията като партньори експерти, също са ги определили като полезни.

Системата предлага удобство, като спомага за бързо и ефективно организиране на краткотрайни обмени на експерти при минимална административна тежест, както и гъвкавост, за което свидетелстват различните видове обмени, организирани чрез системата. Освен това платформата дава възможност за осигуряване на качество чрез няколко вградени механизма за контрол на качеството и оценка на експертите и обмените.

От особена важност е фактът, че инструментът допринася за гарантирането, че местните и националните администрации, управляващи фондовете на регионалната политика във всички части на Европа, са стабилни и ефективни, което дава възможност проектите да се трансформират в реални ползи за хората, живеещи в регионите на Европа.

„Инициативата PEER 2 PEER е важна стъпка: тя е гъвкава, лесна за използване и е насочена към конкретните нужди на нашите региони“, заяви комисар Крецу.

По-късно тази година Комисията ще извърши оценка на TAIEX-REGIO PEER 2 PEER, въз основа на която ще бъде взето решение за следващите стъпки за бъдещото изпълнение и развитие на инструмента.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

PEER 2 PEER и процедурата за кандидатстване: посетете специализираната уебстраница

http://ec.europa.eu/regional_policy/p2p или пишете до електронната поща REGIO-PEER2PEER@ec.europa.eu

▶ ПАКТОВЕТЕ ЗА ПОЧТЕНОСТ ЗАСИЛВАТ БОРБАТА С ИЗМА- МИТЕ И КОРУПЦИЯТА

ЗАЩИТА НА ФИНАНСИРАНИТЕ ОТ ЕС ПРОЕКТИ

Корупцията вреди сериозно на икономиката и обществото като цяло, като разклаща основите на демокрацията, спъва икономическото развитие и подронва социалната справедливост и върховенството на закона. Европейската комисия и Transparency International работят заедно, за да защитят фондовете на ЕС от измама и корупция и за да подобрят качеството на обществените поръчки.

Изчислено е, че ежегодно корупцията коства на европейските държави 120 милиарда евро — почти целият годишен бюджет на Европейския съюз (ЕС) за 2014 г.⁽¹⁾ Корупцията в областта на обществените поръчки вреди на обществения интерес, подкопава общественото доверие и има отрицателно въздействие върху живота на хората. Изисква се обаче цялостен подход за ефективната борба с корупцията и измамите.

Като ефективен участник в борбата с корупцията гражданското общество може да играе ценна роля за

(1) Доклад на ЕС за борбата с корупцията, 3.2.2014 г., COM(2014) 38 final

▶ Комисарят по регионалната политика Корина Крецу и заместник-директорът на Transparency International Миклос Маршал стартират инициативата

насърчаване на прозрачността, отчетността и превенцията. Европейската комисия и Transparency International обединиха усилия и засилиха своето ползотворно сътрудничество в търсене на нови начини за борба с корупцията и подобряване на ефективността при проекти, съфинансирани от фондовете на ЕС.

През март 2015 г. комисарят по регионалната политика Корина Крецу и заместник-директорът на Transparency International Миклос Маршал стартираха инициативата „Пактове за почтеност — механизъм за граждански контрол за защита на фондовете на ЕС срещу измама и корупция“. По време на втория етап на този съвместен проект, който беше стартиран на 1 януари 2016 г. и ще продължи четири години, се предвижда да се въведат пилотно т.нар пактове за почтеност за няколко проекта, съфинансирани със средства на ЕС, в редица държави от ЕС.

Прозрачност

Пактът за почтеност е споразумение между възлагач орган, всички оференти за обществена поръчка и независим наблюдател, който осъществява надзор на изпълнението на пакта и гарантира, че всички страни спазват поетите по него ангажименти. С него се определят правата и задълженията така, че нито една страна да не дава, предлага, иска или приема подкупи, а оферентите да не заговорничат с конкурентите, за да получат поръчката, нито да подкупват представителите на властта, докато я изпълняват.

С цел да се гарантира прозрачността, пактовете включват ангажимент от всички страни за осигуряване на достъп до информация, за редовно информиране на обществеността относно резултатите от мониторинга и за насърчаване на използването на свободно достъпни данни, както и на разкриването на информация, свързана с процеса на възлагане на обществени поръчки.

Независимият наблюдател, който осъществява надзор на изпълнението на пакта за почтеност, гарантира, че всички страни спазват ангажиментите си, поети в рамките на пакта. Освен това с този механизъм се поясняват правилата за оферентите и се създават еднакви условия на конкуренция, като се дава възможност на предприятията да се въздържат от предлагане на подкупи и се предоставя уверение, че техните конкуренти също се придържат към това, а държавните органи по възлагане на обществени поръчки ще се ангажират да предотвратяват корупцията и да прилагат прозрачни процедури. Тези пактове се правно обвързват и ако бъдат нарушени, следва да бъдат наложени санкции.

Освен правна прозрачност, пактовете за стабилност осигуряват ефективност, като опитът показва, че един такъв пакт може да намали разходите по проектите с до 30%. Освен това те могат да насърчат институционалните промени и доброто управление.

След като на 22 май 2015 г. бе публикувана покана за заявяване на интерес⁽²⁾, за тази пилотна фаза бяха избрани 17 проекта, съфинансирани от структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Те бяха изпратени от управляващи органи и бенефициери, а избраните организации на гражданското общество кандидатстваха, за да участват като наблюдатели на изпълнението на пакта за почтеност.

Благодарение на значителния интерес от двете страни беше подбрана една отлична комбинация от проекти от 11 различни сектора (транспорт, изграждане на институционален капацитет, култура, мониторинг, околна среда, енергетика, образование, научноизследователска и развойна дейност, интегрирани териториални инвестиции, административен капацитет и здравеопазване) от 11 държави членки (България, Гърция, Италия,

Латвия, Литва, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Чешката република и Унгария). Поуките, извлечени от тези пилотни проекти, ще бъдат разпространени и ще могат да се прилагат в бъдеще за много други проекти, съфинансирани от ЕС.

Дейностите по проектите, финансирани от Комисията, включват:

- обучение и изграждане на капацитет на избрани организации на гражданското общество за изпълнение на проекта на национално равнище;
- изготвяне и подписване на пактовете за почтеност;
- обучение и повишаване на знанията на съответните заинтересовани страни, като например възлагачи органи, управляващи органи, стопански субекти, по отношение на мерките за борба с корупцията и мерките за прозрачност в контекста на подхода на пакта за почтеност;
- независим мониторинг на пактовете за почтеност, осъществяван и/или координиран от организации на гражданското общество;
- гарантиране на прозрачност и достъп до информация, свързана с процеса на пактовете за почтеност и неговите резултати, за гражданите в участващите държави — членки на ЕС;
- периодичен обмен и оценка на въздействия, извлечени поуки и най-добри практики за партньорите на проекта, както и за по-широката общественост.

Секретариатът на Transparency International ще осъществява цялостната координация на проекта. Той ще координира 16 организации на гражданското общество, които ще осъществяват мониторинг на пакта за почтеност и осигуряване на качеството на изпълнение на проекта при всички равнища, популяризиране и разпространение на резултатите от проекта, необходимото обучение и изграждане на капацитет, анализ и разпространение на резултати, извлечени поуки и най-добри практики.

Пактовете за почтеност имат за цел да допринесат за постигане на ефективност на разходите, както и добро управление. Освен това те ще насърчат институционалните промени, като например повишено използване на системите за електронни обществени поръчки, опростени административни процедури и подобрения в рамките на регулаторната среда.

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
<http://europa.eu/!Qq83pP>

(2) Поканите са публикувани на уебсайт Inforegio http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/integrity-pacts/

▶ С ВАШИ ДУМИ

ГЛЕДНИ ТОЧКИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ ЗА ПЕРИОДА 2014–2020 Г

„Панорама“ очаква вашите материали!

„С ваши думи“ е разделът на „Панорама“, където заинтересовани страни на местно, регионално, национално и европейско равнище споделят своето мнение за реформираната политика на сближаване и очертават плановете си за периода 2014–2020 г.

„Панорама“ ще се радва да получи материали на Вашия език, които може да бъдат включени в следващите ни броеве. Свържете се с нас, за да получите информация за сроковете и насоки за Вашите материали.

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ ГЪРЦИЯ

▶ ОТ РАЗРАБОТВАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА КЪМ ИНФРАСТРУКТУРА ЗА РАЗВИТИЕ

Регионалната оперативна програма за Атика е изправена пред многобройни предизвикателства, подобно на историческия регион, който обслужва.

Регионалната оперативна програма за Атика за периода 2014—2020 г., която обхваща гр. Атина, беше одобрена през декември 2014 г., само няколко дни след смяната на административното управление на региона. Новата програма включва голям брой предизвикателства, въпреки че нуждите на региона Атика са доста по-големи. Промяна в политиката за интервенциите, съществуването на множество ex-ante условия и самостоятелни суспендирания, и необходимостта от постигането на конкретни цели както на финансово, така и на реално ниво, съставляват частите на пъзела на новия програмен период за ROP, Управляващия орган за Атика.

Управляващият орган на Атика, ROP, разполага с 1,1 млрд. евро за публични разходи от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и от Европейския социален фонд (ЕСФ), разпределени между 13 приоритетни оси и 10 тематични цели. Разпределението на средства от

Кохезионния фонд и от Програмата за развитие на селските райони увеличи финансовите възможности на региона в новото Споразумение за партньорство за рамката за развитие, създавайки значителни задължения и големи очаквания.

Основните приоритети на Атика и на нейния Управляващ орган включват създаването на партньорства на регионално, национално и европейско равнище, повишаване на възможностите на крайните бенефициери и използване на наличните инструменти на Европейската комисия, като например Интегрирани териториални инвестиции, Финансови инструменти, Пактове за цялост, подкрепа от групата JASPERS и т.н. Те също така са предварително условие за успешното използване както на общности, така и на национални ресурси.

Решаването на хроничните проблеми на Атика по отношение на околната среда (канализация и пречистване на отпадните води в Източна Атика, природосъобразно управление на твърдите отпадъци), справянето с бедността и социалното изключване, оползотворяването и насърчаването на развитието на определени градски зони на широката област Атина чрез интегрирани и многотематични интервенции, и обединяването на академичните и изследователските възможности с нуждите на бизнеса с цел въвеждане на иновации, представляват реалистични цели, които могат да бъдат постигнати до края на програмния период 2014—2020 г.

Напредъкът, постигнат от Управляващия орган на Атика, ще бъде оценяван не само по отношение на неговото разпространение, но основно по отношение на неговата ефективност, на постигнатите резултати и на най-доброто използване на ресурси на общността. Членовете на персонала на Управляващия орган и на регион Атика работят системно за постигането на тази цел.

ДИМИТРИС ДРОСИС – Ръководител на Специалния управляващ орган, Регионална оперативна програма за Атика

► ФРАНЦИЯ

► ЗАДВИЖВАНИТЕ С ВОДОРОД АВТОМОБИЛИ С НУЛЕВИ ЕМИСИИ СА ВЕЧЕ НА ПЪТЯ

„Откриването [на станциите в Гренобъл и Лион] показва, че водородният транспорт с нулеви емисии вече е реалност тук в Рона-Алпи! Но стремехът ни е още по-голям: вторият етап на проекта HyWay включва местно производство на водород от генерираната в района възобновяема електроенергия, с което ще се цели да се постигне транспортен сектор изцяло без въглеродни емисии.“

Като част от своята регионална оперативна програма по линия на Европейския фонд за регионално развитие/ Европейския социален фонд регион Оверн-Рона-Алпи насърчава производството на енергия от възобновяеми източници и използването на почти 100 милиона евро от разпределените 509 милиона евро за енергиен преход за периода 2014—2020 г.

Целта на този новаторски проект с национален мащаб е да се подпомогне навлизането на водородните енергийни технологии в промишлеността и повишаването на тяхната конкурентоспособност. Изчислено е, че ще бъдат създадени около 100 работни места до края на тригодишния проект.

Регионът Оверн-Рона-Алпи обединява 80% от участниците във водородния енергиен сектор на Франция. В рамките на програмата „Година на широкомащабното навлизане на водородните технологии“, стартирана през октомври 2014 г., ще бъдат пуснати в движение комунални хибридни превозни средства с водородни горивни клетки и акумулаторни батерии около няколко станции за зареждане в Гренобъл и Лион.

Проектът HyWay прилага уникален и новаторски модел на разгръщане на автомобилен парк от комунални превозни средства, оборудвани с водородни клетки за двойно по-голям пробег, около две станции за зареждане. Първите потребители са пионери на устойчивия транспорт на основата на водород. Водородната енергия допринася за опазване на околната среда, тъй като спомага по-специално за справяне с предизвикателството за постигане на транспорт с нулеви въглеродни емисии, като намалява емисиите на парникови газове и замърсяването в градските райони.

Tenerdis, клъстер за насърчаване на конкурентоспособността, работи съвместно с не по-малко от осем индустриални партньори, както и с Френската комисия по атомна енергия и алтернативна енергия (CEA), за успешното приключване на този преиндустриален демонстрационен проект.

През юни 2015 г. по проекта HyWay бяха осигурени 21 превозни средства и бяха изградени три станции за зареждане с водород в Гренобъл, което бе важна стъпка напред. Комуналните електрически превозни средства са оборудвани с водородни комплекти за удължаване на експлоатационния срок на акумулаторните батерии на основата на технология, разработена от CEA, и те могат да изминат 300 km на ден при движение в градски условия.

През февруари 2016 г. в Лион бе открита нова станция за зареждане с водород, която може да зареди превозно средство за по-малко от седем минути при налягане от 350 бара и може да обслужва около 15 превозни средства ежедневно — капацитет, който е четирикратно по-голям от този на първоначалната демонстрационна станция.

Този автомобилен парк от 50 превозни средства, задвижвани с водород, понастоящем е най-големият в Европа. През първите четири месеца от пускането им в употребата някои превозни средства изминаха над 60 000 km и бяха презаредени над 280 пъти в станциите.

По време на втория етап на проекта е планирано да се разшири местното производство на водород от генерираната в района възобновяема електроенергия, с което ще се демонстрира потенциалът на цялата водородна верига — от възобновяемия източник до транспорт с нулеви емисии.

ШАНТАЛ МОРО – Директор по европейските програми, Регион Оверн-Рона-Алпи

▶ ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

▶ ФИНАНСИРАНЕ ПО ЛИНИЯ НА ПРОГРАМАТА „ПИЙС“ ОБЕДИНЯВА РАЗДЕЛЕНИ ОБЩНОСТИ

Историческа, отцепническа конфликтна зона в сърцето на Северен Белфаст е трансформирана напълно, благодарение на финансиране по линия на програмата „ПИЙС“ (PEACE) на ЕС.

Благодарение на създаването на общностния център Гърдууд едно западнало пространство, което в миналото е било арена на жестоки сблъсъци между съседни протестантски и католически общности, сега ще улеснява положителния междуобщностен контакт чрез спорт и други социални дейности.

Трансформацията не би била възможна без подкрепата по програмата „ПИЙС“, която допринася за мира и стабилността в Северна Ирландия и в пограничния регион на Ирландия през последните две десетилетия. Тази програма, която е уникална за 28-те държави членки, функционира от 1995 г. и е подпомогнала региона с около 2 млрд. евро.

Програмата „ПИЙС“ IV за периода 2014—2020 г., която се управлява от Органа за специални програми на ЕС (SEUPB), беше приета наскоро и получи бюджет от 270 млн. евро (229 млн. евро от ЕФРР).

Като се има предвид успехът на многобройните инициативи за споделено пространство, като например центъра Гърдууд, от допустимите зони по програмата „ПИЙС“ III, това финансиране ще продължи и при „ПИЙС“ IV. Програмата ще подпомогне създаването на още много нови центрове за споделено пространство и локално базирани инициативи, които имат за цел да правят обществените пространства в градовете и селата по-приобщаващи.

За да се осигури по-трайно въздействие в региона, програмата „ПИЙС“ IV ще обърне внимание на децата и младежите в и извън училищната среда. Както Ирландия, така и Северна Ирландия имат голям брой младо население: над една-трета от населението на Северна Ирландия е под 25 години и не е имало пряк опит от миналите жестоки конфликти. Въпреки това основните въпроси, свързани със сегрегацията и изключването, продължават да преобладават сред тази възрастова група.

Поради това значителна сума в рамките на „ПИЙС“ IV ще се използва за подпомагане на маргинализирани младежи и младежи в неравностойно положение, и от двете страни на границата, които са застрашени от възприемане на анти-социално поведение, насилие или дисидентска дейност. Програмата се стреми да създаде у тях чувство за принадлежност и да ги насърчи да участват в създаването на междуобщностни взаимоотношения и в развитието на гражданството.

В Северна Ирландия 92,6% от децата посещават училища, които се свързват предимно с една общност. В Ирландия 90% от училищата се притежават и управляват от Католическата църква. Това сериозно ограничава техните възможности за свързване с и учене от други хора с различен произход. „ПИЙС“ IV ще финансира инициативи за споделено образование, за да създаде пряк и устойчив контакт на основата на учебна програма между ученици и учители с най-различен произход.

Като се има предвид успехът на многобройните инициативи за споделено пространство от допустимите зони по програмата, ще бъде осигурена значителна помощ за подобни инициативи. „ПИЙС“ IV ще подпомогне още много нови центрове за споделено пространство и локално базирани инициативи, които имат за цел да правят обществените пространства в градовете и селата по-приобщаващи.

Поради историята на разделение в Северна Ирландия и в пограничния регион на Ирландия някои прослойки на обществото все още привикват към многообразието и различията. Ето защо голяма част от програмата ще бъде насочена към насърчаването на положителни отношения на общорегионално равнище и чрез местни, ръководени от органите партньорства.

Общорегионален подход, разработен да подкрепя онези, които са страдали от травми в резултат на конфликта, ще се координира от Службата за жертви и оцелели в Северна Ирландия.

За допълнителна информация, вж: www.seupb.eu

ДЖОН МАККЕНДЪЛС – Ръководител „Комуникации“, Орган за специални програми на ЕС

▶ ГЕРМАНИЯ

▶ ЗАЩИТА ОТ НАВОДНЕНИЯ В ТЮРИНГИЯ

Бедствените наводнения, които поразиха провинция Тюрингия през лятото на 2013 г., дадоха допълнителен стимул за изпълнението на федералния план за защита от наводнения.

Федерална провинция Тюрингия е разположена в централната хълмиста част на Федерална република Германия. Това е област, предразположена към наводнения, която обхваща 1867 km водни басейни, поради които съществува риск от наводнения; 1273 km от тях са под юрисдикцията на регионалните власти, а 594 km под юрисдикцията на общината.

За всички застрашени водни басейни са изготвени карти на районите с риск от наводнения, карти на районите под заплаха от наводнения и карти за управление на рисковете от наводнения. Информация за използвания подход и подробности за планирането са предоставени във Федералната програма за защита от наводнения за първия цикъл от изпълнението на директивата относно управлението на риска от наводнения (2016—2021 г.)

Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е идеалният инструмент за финансиране на инициативи за изпълнение на схеми за защита от наводнения. Ефективната превантивна защита от наводнения включва предотвратяване на наводнения, управление на използването на земята и технически мерки за защита от наводнения, които се допълват взаимно.

Предотвратяването на наводнения включва предаване на точна информация за насърчаване на засегнатите лица да предприемат лични предпазни мерки (по отношение на поведение, конструкции и застраховка) и да предоставят важни данни на службите за спешна помощ.

Предпазните мерки по отношение на използването на земята включват определяне на предразположените към наводнения зони с цел да се ограничат строителните дейности върху такива терени, а децентрализираните мерки за защита от наводнения, като например адаптирано използване на земята и насипите, могат да сведат до минимум изтичането на вода, там където това се случва.

Техническата защита от наводнения включва строителни мерки, които гарантират, че водните басейни имат капацитета да поемат определен обем придошли води, без това да поражда съществени щети.

За всички водни басейни с риск от наводняване в Тюрингия е изготвена защита от наводнения, която провинцията и общините са длъжни да поддържат. Щети се причиняват

не само от придошлите води, но и поради изграждането на селища в зони с потенциален риск от наводнения, както и поради недостатъчни инвестиции за предотвратяване на риска от наводнения.

Тюрингия съответно ще изгради системи за защита от наводнения, които ще бъдат възможно най-отдалечени от водните басейни. Разширените зони за оттичане на придошлите води дават възможност за постигане на полезни взаимодействия (например по-естествено развитие на водния басейн, включване на пространство за отдих и опознаване на природата в градската инфраструктура, както и възможност за пешеходни и велосипедни алеи).

Тъй като осигуряването на такова пространство ще доведе до закупуването и събарянето на повече сгради, а откритите места се наводняват по-често, ще е необходим нов подход на планиране.

Тази стратегия за по-широка зона на оттичане би могла да породи сериозни проблеми за жителите, в случай че възникнат забавяния. С цел да се избегне това, Тюрингия ще се фокусира върху проучването и анализирането на всички възможности за защита от наводнения и ще съобщи своите заключения по прозрачен начин на всички засегнати жители. Цялата техническа информация ще бъде представена по достъпен начин (вж. страницата Годишно мероприятие относно ЕФРР за 2015 г.: г-н Пелке; видеоматериал, виртуален преглед на проектите и изложба). Надяваме се, че благодарение на тези усилия ще се ограничи до минимум времето, което се губи по време на изпълнението на проекта.

КАРСТЕН ПЕЛКЕ – Директор „Планиране“ и **ФОЛКЕР КУРЦ** – Старши съветник, Министерство на икономиката, науката и цифровото общество на провинция Тюрингия

► ПРОУЧВАНЕ ПРЕДСТАВЯ ЖИВОТА В ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАДОВЕ В ПОЛОЖИТЕЛНА СВЕТЛИНА

ВЪВ ВСИЧКИ ГРАДОВЕ, С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА ШЕСТ, НАЙ-МАЛКО 80% ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАЖДАНИ СА УДОВЛЕТВОРЕНИ ОТ СВОЯ ГРАД

Като цяло европейците са много удовлетворени от градовете, в които живеят, макар че нивата на удовлетвореност от услугите варират в голяма степен за отделните градски региони. Това са някои от основните заключения от наскоро публикуваното проучване за начина на възприемане на качеството на живот в европейските градове през 2015 г. Освен това в редица градове са отбелязани големи положителни промени от последното проучване през 2012 г.

Проучването, което беше проведено в периода май—юни 2015 г., съдържаше 30 въпроса, които бяха зададени на повече от 40 000 граждани от 83 европейски града. Интервюираните бяха от 28-те държави—членки на Европейския съюз, както и от Исландия, Норвегия, Швейцария и Турция. Макар че данните следва да се анализират в рамките на специфичния контекст на всеки град, отговорите дават уникална представа за общественото мнение. Освен това проучването е уникално с това, че разглежда начина, по който хората възприемат услугите в своя град, както и тяхното мнение за градската сигурност, присъствието и интегрирането на чужденци и дали мислят, че може да се има доверие на по-голяма част от хората.

Най-общо казано — високи нива на удовлетвореност

Като цяло нивото на обща удовлетвореност по отношение на градовете, в които респондентите живеят, е високо. Във всички градове, с изключение на шест, най-малко 80% от гражданите са удовлетворени. В Осло, Цюрих (за двата града 99%), Олбор, Вилнюс и Белфаст (за трите града 98%) са отчетени най-високите нива на удовлетвореност. В 52 града от общо 83 по-голямата част от респондентите се чувстват в безопасност — и колкото повече респонденти са съгласни, че се чувстват в безопасност, толкова повече са удовлетворени от живота в своя град. Бяха отбелязани няколко значителни покачвания на нивото на удовлетвореност, като най-високото е в Атина (67%, +15) и префектура Атина (71%, +15).

Доверието в съгражданите е високо в повече от три четвърти от градовете. В 35 града най-малко 70% от респондентите са съгласни, че на повечето хора в техния град може да се вярва, а в 66 града са съгласни най-малко 50% от респондентите.

Нивото на удовлетвореност от зелените площи като цяло също е високо: в 64 града нивото на удовлетвореност е най-малко 70%.

Въпреки това в проучването са отчетени контрастни мнения за отделните градове за редица твърдения относно инфраструктурата и съоръженията, като обществен транспорт, здравеопазване, спортни и образователни съоръжения, състояние на улиците и сградите и обществени пространства.

В много градове намирането на работа и достъпът до жилища на приемливи цени е сериозен проблем и за отделните градове разликата в нивото на удовлетвореност, посочено за обществения транспорт, е значителна. Освен това броят на гражданите, които използват обществен транспорт ежедневно, е в диапазона от 80% в Париж до 5% в Никозия. В много градове хората имат лошо мнение за ефективността на техните административни услуги. В в проучването също са отчетени крайно различни мнения относно стандарта за чистота за различните градове.

Поглед върху 28-те столици на ЕС

В проучването също така се разкрива, че столиците са изправени пред специфични възможности и предизвикателства. От положителна гледна точка сред първите 15 града, използващи обществен транспорт, 10 са европейски столици. Въпреки това, вероятността респондентите, които живеят в столиците, да бъдат доволни от нивото на шума в града си, в сравнение с тези, които живеят в други градове, е малка, а в много столици достъпът до жилища на приемливи цени също е проблем. Освен това в много столици удовлетвореността от училищата и учебните заведения е ниска.

УДОВЛЕТВОРЕНОСТ ОТ НИВОТО НА ШУМА В СТОЛИЦИТЕ НА ЕС

Общо
„Удовлетво-
рени“
👍

	Дъблин	82%
	Хелзинки	81%
	Люксембург	79%
	Виена	78%
	Стокхолм	77%
	Рига	77%
	Вилнюс	76%
	Лондон	75%
	Любляна	74%
	Копенхаген	71%
	Амстердам	69%
	Талин	69%
	Загреб	69%
	Никозия	64%
	Берлин	58%
	Братислава	57%
	Прага	54%
	Брюксел	54%
	Будапеща	50%
	Париж	47%
	Варшава	46%
	Мадрид	45%
	Рим	45%
	Лисабон	45%
	Валета	45%
	София	36%
	Атина	34%
	Букурещ	31%

УДОВЛЕТВОРЕНОСТ ОТ УЧИЛИЩАТА И ДРУГИТЕ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ В СТОЛИЦИТЕ НА ЕС

Общо
„Удовлетво-
рени“
👍

	Дъблин	83%
	Хелзинки	79%
	Никозия	79%
	Любляна	79%
	Люксембург	78%
	Прага	75%
	Амстердам	75%
	Париж	71%
	Загреб	71%
	Виена	71%
	Стокхолм	67%
	Лисабон	66%
	Лондон	66%
	Брюксел	65%
	Валета	65%
	Копенхаген	64%
	Рига	62%
	Талин	61%
	Варшава	61%
	Братислава	55%
	Берлин	53%
	Вилнюс	52%
	Будапеща	51%
	Атина	50%
	Рим	50%
	Мадрид	50%
	Букурещ	48%
	София	47%

„Надявам се заключенията да вдъхновят всички участници и заинтересовани лица, ангажирани с градското развитие, да прилагат цялостен подход по отношение на социалните, икономическите, културните и екологичните предизвикателства.“

► КОРИНА КРЕЦУ — ЕВРОПЕЙСКИ КОМИСАР ПО РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА

ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ

УДОВЛЕТВОРЕНОСТ ОТ ОБЩЕСТВЕНИЯ ТРАНСПОРТ, КАТО НАПРИМЕР АВТОБУСЕН, ТРАМВАЕН ИЛИ МЕТРО ТРАНСПОРТ

	Мишколц	Будапеща	Бургас	Краков	Женева	Лил	Овиедо	Никозия	Кошице	Рига
2015 г.	 65%	 67%	 86%	 82%	 82%	 77%	 66%	 41%	 45%	 67%
Сравнение с 2012 г.	+25	+22	+19	+19	+19	-9	-9	-9	-12	-14

Общо взето според проучването европейските граждани са изцяло удовлетворени от своето положение — най-малко девет от десет респонденти казват, че са удовлетворени от живота, който водят, а по-голямата част са доволни от мястото, на което живеят — оценките на инфраструктурата и услугите варират значително. Това се вижда от крайно различните мнения, изразени за обществения транспорт, здравеопазването и околната среда. Резултатите подчертават необходимостта от прилагане на цялостен подход към социалните, икономическите, културните и екологичните предизвикателства в градовете.

Различни мнения за обществения транспорт

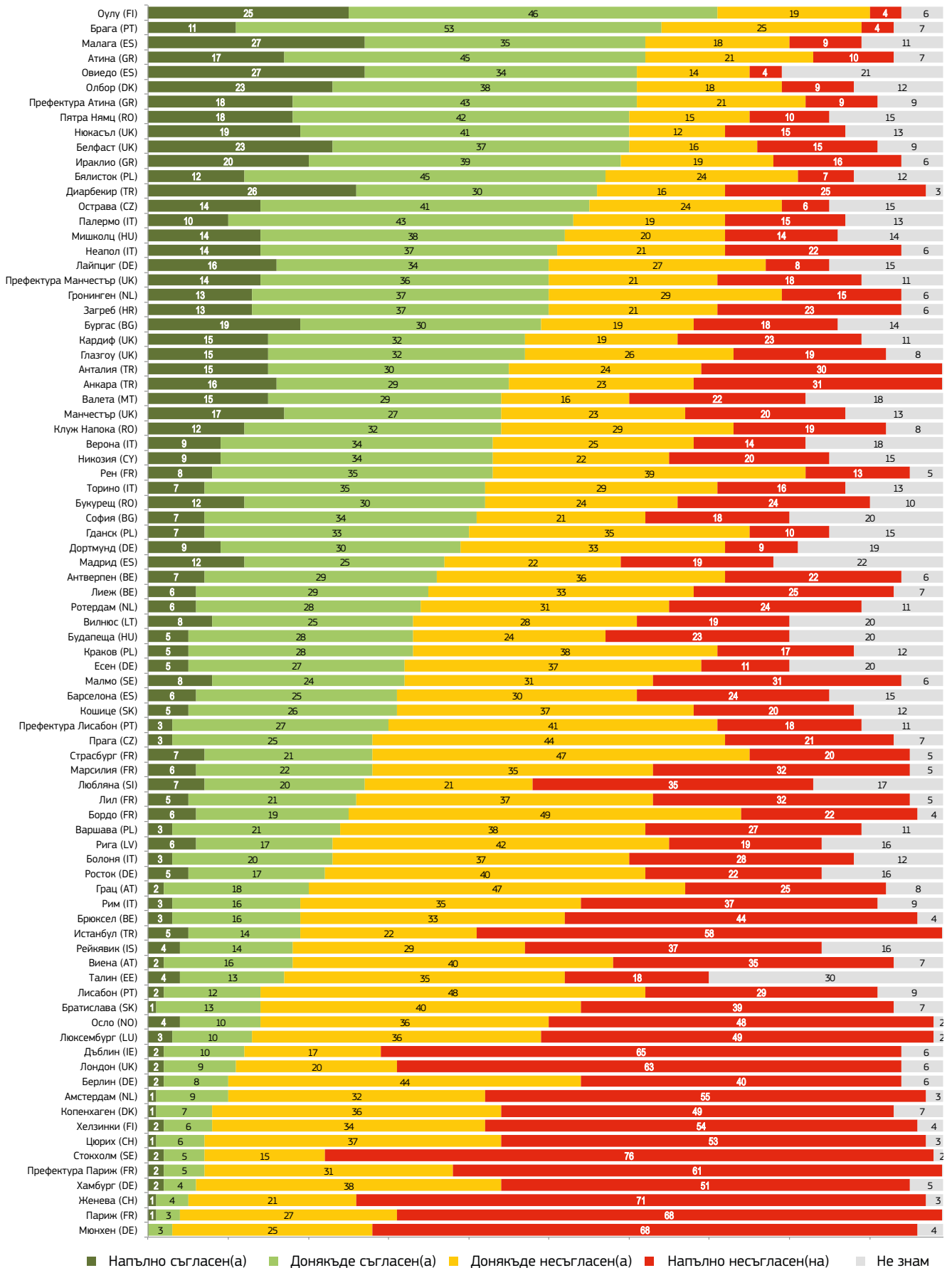
Нивото на удовлетвореност от обществения транспорт варира значително в отделните градове — от 97% в Цюрих до 14% в Палермо. В 40 от общо 83-те града най-малко три четвърти от респондентите казват, че са удовлетворени от обществения транспорт в своя град. В няколко града значителна част от респондентите не са изразили мнение за обществения транспорт — например Рейкявик (30%), Валета (29%) и Никозия (24%) — което частично може да се обясни с факта, че голяма част от населението, живеещо в тези градове, не използва обществен транспорт.

ОСНОВНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД МОЯ ГРАД

От списък с десет проблема, три се възприемат като най-важните за града — здравните услуги, безработицата и образованието и обучението. Тези три аспекта са класирани пред безопасността, обществения транспорт, пътната инфраструктура, замърсяването на въздуха, жилищното настаняване, социалните услуги и шума.

- Здравни услуги — в 63 от общо 83-те града здравните услуги се посочват като един от трите основни проблема и са на първо място в 27 града.
- Безработицата се посочва като един от трите преобладаващи проблема в 52 града и е на първо място в 23 града.
- Образованието и обучението са един от трите най-големи проблема в 59 от общо 83 града и заема първото място в 18 града.
- Жилищното настаняване се разглежда като най-важния проблем в седем града и като един от трите най-големи проблема в други десет града.
- Замърсяването на въздуха е сред трите основни проблема в 14 града.
- Пътната инфраструктура е един от трите най-важни проблема в други 18 града.
- Безопасността се разглежда като един от трите най-важни проблема в 16 града.
- Общественият транспорт се нарежда между първите три проблема в десет града.
- Социалните услуги се нареждат сред трите основни проблема в четири града.
- Шумът не се нарежда между първите три проблема в нито един от градовете, участващи в проучването.

ДОСТЪПНОСТ НА ЖИЛИЩАТА ЛЕСНО СЕ НАМИРА ДОБРО ЖИЛИЩЕ НА РАЗУМНА ЦЕНА В (ИМЕ НА ГРАДА)

Намирането на добро жилище на разумна цена се възприема като предизвикателство от повечето респонденти в повече от половината от градовете, участвали в проучването, и тази трудност се разглежда като особено сериозна в столиците. Намирането на жилище е сред трите най-важни проблема в 12 града, а в шест града заема първото място.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЗАЕТОСТ

ЛЕСНО СЕ НАМИРА РАБОТА В
(ИМЕ НА ГРАДА)

Съгласен(а)
съм

Не съм
съгласен(а)

Град	Съгласен(а) съм	Не съм съгласен(а)
Прага	72	24
Клуж Напока	67	22
Мюнхен	62	20
Братислава	62	31
Осло	59	29
Стокхолм	58	33
София	58	34
Антверпен	56	34
Варшава	54	38
Хамбург	52	27
Цюрих	52	31
Копенхаген	51	32
Вилнюс	51	33
Анталия	51	45
Лондон	50	36
Палермо	3	96
Неапол	5	93
Торино	9	85
Префектура Атина	10	85
Малага	11	85
Атина	11	84
Овиедо	9	83
Рим	12	83
Бялисток	12	82
Мадрид	12	81
Мишколц	12	80
Лисабон	17	77
Брага	17	77
Барселона	17	75
Острава	19	75

КАЧЕСТВО НА ВЪЗДУХА

УДОВЛЕТВОРЕНИ ЛИ СТЕ ОТ
КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА ВЪВ
ВАШИЯ ГРАД?

Съгласен(а)
съм

Не съм
съгласен(а)

Град	Съгласен(а) съм	Не съм съгласен(а)
Росток	94	5
Гронинген	92	6
Бялисток	92	7
Цюрих	91	8
Нюкасъл	90	7
Олбор	89	7
Дъблин	88	11
Хелзинки	88	11
Оулу	88	11
Виена	88	12
Белфаст	86	10
Кардиф	86	12
Пятра Нямц	86	13
Лайпциг	85	13
Краков	16	83
Острава	23	76
Букурещ	22	75
Париж	25	73
Атина	27	72
София	28	69
Бургас	30	68
Префектура Париж	30	68
Рим	32	68
Мадрид	31	66
Барселона	33	66
Палермо	34	65
Неапол	34	65
Торино	35	63
Валета	35	62
Префектура Атина	39	59
Грац	46	53
Будапеща	48	51

Само в 14 града по-голямата част от респондентите казват, че е лесно да се намери работа. **Безработицата** се посочва като един от трите най-важни проблема (от общо десет предложени) в 52 града и заема челната позиция в 23 от тях.

Качеството на въздуха е аспектът, за който мненията на респондентите се различават най-много. Въпреки това **замърсяването на въздуха** е сред трите най-важни проблема в 13 града, а в пет града заема първото място.

ПРИНОСЪТ НА МОЯ ГРАД ЗА БОРБАТА С ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

	Краков	Загреб	Грац	Виена	Малага	Хелзинки	Вилнюс	Бялисток	Будапеща	Прага	Лил	Лисабон	Анкара	Брюксел	Истанбул
2015 г.	60%	51%	67%	75%	58%	62%	62%	62%	55%	40%	64%	48%	52%	49%	41%
Сравнение с 2012 г.	+21	+15	+13	+12	+11	+10	+10	+10	+10	+10	-9	-9	-10	-10	-17

Около две трети от градовете, участвали в проучването (57 от общо 83), са съгласни, че градът им е поел ангажимент за борба с изменението на климата. От 2012 г. в голям брой европейски градове е налице значително увеличение

на броя на хората, които са съгласни. Най-големите увеличения са регистрирани в Краков (60%, +21), Загреб (51%, +15), Грац (67%, +13), Виена (75%, +12) и Малага (58%, +11).

Причини за това защо хората обичат да живеят в европейските градове

Бяха интервюирани 41 000 души от 79 европейски града
В проучването взеха участие всички столици.

Във всички градове, с изключение на 6 града, 80 % от европейците са удовлетворени от живота в своя град

Белфаст 98%

2

Осло и Цюрих 99%

1

Вилнюс 98%

2

В 64 града по-голямата част от респондентите са доволни от състоянието на улиците и сградите в своя квартал

По-голямата част от респондентите от всички градове, с изключение на един град, са доволни от обектите на културата в своя град

Във всички градове, с изключение на 7, по-голямата част от респондентите са съгласни, че присъствието на чужденци влияе добре на града

В 50 града по-голямата част от респондентите смятат, че административните услуги в техния град помагат ефективно на хората

Над 90 % от респондентите са удовлетворени от качеството на въздуха в Росток, Бялисток и Цюри

В 60 града по-голямата част от респондентите са удовлетворени от чистотата на своя град

72 % от респондентите в Прага казват, че е лесно да си намерят работа

В 43 града най-малко 70 % от респондентите са удовлетворени от здравните услуги

Нивото на удовлетвореност в европейските градове по отношение на обществените пространства като цяло е високо

По-голямата част от респондентите се чувстват сигурни в почти всички градове

85 % от респондентите в Оулу са удовлетворени от спортните съоръжения на града.

В 53 града най-малко 80 % от респондентите са удовлетворени от зелените площи

Източник: Качество на живота в градовете, 2016 г., Европейска комисия

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Публикация от 2015 г. и предишни публикации:
<http://europa.eu/!wD39kk>

Всички експресни проучвания на Евробарометър са публикувани на следния уебсайт:
<http://europa.eu/!jx34Jp>

Национални доклади относно експресно проучване № 419 на Евробарометър
<http://europa.eu/!rV86pc>

ПО ВАШЕ МНЕНИЕ КОИ СА ТРИТЕ НАЙ-ВАЖНИ ВЪПРОСА ЗА ВАШИЯ ГРАД

АНТВЕРПЕН (BE)	МЮНХЕН (DE)	ЛИЛ (FR)
Образование и обучение 0,45	Жилища 0,56	Безработица 0,52
Безопасност 0,38	Образование и обучение 0,43	Безопасност 0,43
Здравеопазване 0,36	Социални услуги 0,27	Образование и обучение 0,37
БРЮКСЕЛ (BE)	РОСТОК (DE)	МАРСИЛИЯ (FR)
Образование и обучение 0,47	Образование и обучение 0,44	Безработица 0,52
Безопасност 0,4	Безработица 0,35	Безопасност 0,52
Безработица 0,38	Здравеопазване 0,33	Образование и обучение 0,35
ЛИЕЖ (BE)	ТАЛИН (EE)	ПАРИЖ (FR)
Безопасност 0,47	Пътна инфраструктура 0,52	Жилища 0,54
Образование и обучение 0,43	Здравеопазване 0,49	Замърсяване на въздуха 0,45
Здравеопазване 0,37	Образование и обучение 0,3	Образование и обучение 0,34
БУРГАС (BG)	ДЪБЛИН (IE)	РЕН (FR)
Замърсяване на въздуха 0,62	Здравеопазване 0,6	Образование и обучение 0,47
Здравеопазване 0,58	Жилища 0,45	Здравеопазване 0,39
Безработица 0,37	Безработица 0,42	Безработица 0,38
СОФИЯ (BG)	АТИНА (GR)	СТРАСБУРГ (FR)
Здравеопазване 0,48	Безработица 0,59	Безработица 0,42
Замърсяване на въздуха 0,47	Здравеопазване 0,48	Замърсяване на въздуха 0,39
Пътна инфраструктура 0,37	Безопасност 0,4	Образование и обучение 0,38
ОСТРАВА (CZ)	ИРАКЛИО (GR)	ПРЕФЕКТУРА ПАРИЖ (FR)
Замърсяване на въздуха 0,76	Безработица 0,51	Замърсяване на въздуха 0,47
Безработица 0,71	Пътна инфраструктура 0,5	Жилища 0,46
Безопасност 0,38	Здравеопазване 0,47	Образование и обучение 0,37
ПРАГА (CZ)	ПРЕФЕКТУРА АТИНА (GR)	ЗАГРЕБ (HR)
Пътна инфраструктура 0,49	Безработица 0,62	Безработица 0,61
Безопасност 0,42	Здравеопазване 0,5	Здравеопазване 0,49
Замърсяване на въздуха 0,38	Безопасност 0,38	Образование и обучение 0,29
ОЛБОР (DK)	БАРСЕЛОНА (ES)	БУДАПЕЩА (HU)
Образование и обучение 0,55	Здравеопазване 0,56	Здравеопазване 0,67
Здравеопазване 0,4	Безработица 0,51	Безработица 0,4
Безработица 0,33	Образование и обучение 0,48	Замърсяване на въздуха 0,33
КОПЕНХАГЕН (DK)	МАДРИД (ES)	МИШКОЛЦ (HU)
Жилища 0,38	Здравеопазване 0,6	Безработица 0,7
Безработица 0,37	Безработица 0,58	Здравеопазване 0,58
Образование и обучение 0,37	Образование и обучение 0,53	Безопасност 0,38
БЕРЛИН (DE)	МАЛАГА (ES)	РЕЙКЯВИК (IS)
Образование и обучение 0,53	Безработица 0,66	Здравеопазване 0,66
Жилища 0,41	Здравеопазване 0,54	Образование и обучение 0,49
Безработица 0,33	Образование и обучение 0,47	Жилища 0,34
ДОРТМУНД (DE)	ОВИЕДО (ES)	БОЛОНЯ (IT)
Безработица 0,48	Здравеопазване 0,62	Безработица 0,48
Образование и обучение 0,47	Безработица 0,52	Безопасност 0,38
Пътна инфраструктура 0,32	Образование и обучение 0,47	Здравеопазване 0,29
ЕСЕН (DE)	ХЕЛЗИНКИ (FI)	НЕАПОЛ (IT)
Образование и обучение 0,49	Здравеопазване 0,52	Безработица 0,73
Пътна инфраструктура 0,39	Обществен транспорт 0,49	Здравеопазване 0,34
Безработица 0,32	Образование и обучение 0,44	Безопасност 0,29
ХАМБУРГ (DE)	ОУДУ (FI)	ПАЛЕРМО (IT)
Образование и обучение 0,55	Образование и обучение 0,6	Безработица 0,67
Жилища 0,47	Здравеопазване 0,57	Здравеопазване 0,39
Пътна инфраструктура 0,33	Безработица 0,35	Пътна инфраструктура 0,34
ЛАЙПЦИГ (DE)	БОРДО (FR)	РИМ (IT)
Образование и обучение 0,49	Безработица 0,4	Безработица 0,45
Пътна инфраструктура 0,33	Жилища 0,38	Обществен транспорт 0,4
Безопасност 0,32	Образование и обучение 0,37	Здравеопазване 0,39

ТОРИНО (IT)		ГДАНСК (PL)		АНКАРА (TR)	
Безработица	0,68	Здравеопазване	0,63	Образование и обучение	0,47
Безопасност	0,33	Пътна инфраструктура	0,36	Здравеопазване	0,44
Здравеопазване	0,31	Безработица	0,32	Обществен транспорт	0,34
ВЕРОНА (IT)		КРАКОВ (PL)		АНТАЛИЯ (TR)	
Безработица	0,53	Замърсяване на въздуха	0,6	Образование и обучение	0,44
Замърсяване на въздуха	0,34	Здравеопазване	0,49	Здравеопазване	0,39
Пътна инфраструктура	0,32	Пътна инфраструктура	0,33	Обществен транспорт	0,29
НИКОЗИЯ (CY)		ВАРШАВА (PL)		ДИАРБЕКИР (TR)	
Безработица	0,57	Здравеопазване	0,63	Безработица	0,57
Здравеопазване	0,36	Пътна инфраструктура	0,41	Образование и обучение	0,51
Пътна инфраструктура	0,31	Образование и обучение	0,28	Здравеопазване	0,35
ВИЛНЮС (LT)		БРАГА (PT)		ИСТАНБУЛ (TR)	
Здравеопазване	0,44	Здравеопазване	0,56	Образование и обучение	0,44
Образование и обучение	0,34	Безработица	0,55	Обществен транспорт	0,42
Социални услуги	0,31	Образование и обучение	0,44	Здравеопазване	0,4
ЛЮКСЕМБУРГ (LU)		ЛИСАБОН (PT)		БЕЛФАСТ (UK)	
Образование и обучение	0,53	Здравеопазване	0,47	Здравеопазване	0,66
Здравеопазване	0,42	Безработица	0,41	Образование и обучение	0,58
Жилища	0,39	Образование и обучение	0,4	Безработица	0,35
РИГА (LV)		МЕТРОПОЛЕН РЕГИОН ЛИСАБОН (PT)		КАРДИФ (UK)	
Здравеопазване	0,61	Здравеопазване	0,56	Здравеопазване	0,53
Пътна инфраструктура	0,44	Образование и обучение	0,42	Образование и обучение	0,48
Образование и обучение	0,42	Безработица	0,39	Жилища	0,32
ВАЛЕТА (MT)		БУКУРЕЩ (RO)		ГЛАЗГОУ (UK)	
Замърсяване на въздуха	0,54	Здравеопазване	0,57	Здравеопазване	0,55
Пътна инфраструктура	0,43	Замърсяване на въздуха	0,45	Образование и обучение	0,49
Здравеопазване	0,33	Образование и обучение	0,41	Безработица	0,36
АМСТЕРДАМ (NL)		КЛУЖ НАПОКА (RO)		ЛОНДОН (UK)	
Жилища	0,45	Здравеопазване	0,55	Здравеопазване	0,58
Образование и обучение	0,41	Пътна инфраструктура	0,47	Образование и обучение	0,46
Безопасност	0,4	Образование и обучение	0,39	Жилища	0,44
ГРОНИНГЕН (NL)		ПЯТРА НЯМЦ (RO)		МАНЧЕСТЪР (UK)	
Безработица	0,45	Здравеопазване	0,61	Здравеопазване	0,48
Здравеопазване	0,45	Безработица	0,48	Образование и обучение	0,48
Образование и обучение	0,41	Образование и обучение	0,39	Безработица	0,35
РОТЕРДАМ (NL)		МАЛМО (SE)		НЮКАСЪЛ (UK)	
Безопасност	0,44	Безработица	0,59	Здравеопазване	0,58
Здравеопазване	0,44	Здравеопазване	0,56	Образование и обучение	0,5
Образование и обучение	0,4	Образование и обучение	0,5	Безработица	0,33
ГРАЦ (AT)		СТОКХОЛМ (SE)		МЕТРОПОЛЕН РЕГИОН МАНЧЕСТЪР (UK)	
Замърсяване на въздуха	0,54	Жилища	0,61	Здравеопазване	0,51
Образование и обучение	0,5	Здравеопазване	0,48	Образование и обучение	0,46
Обществен транспорт	0,33	Безработица	0,4	Жилища	0,29
ВИЕНА (AT)		ЛЮБЛЯНА (SI)		ЖЕНЕВА (CH)	
Образование и обучение	0,58	Безработица	0,43	Образование и обучение	0,51
Здравеопазване	0,48	Здравеопазване	0,41	Жилища	0,51
Безработица	0,35	Замърсяване на въздуха	0,25	Здравеопазване	0,37
ОСЛО (NO)		БРАТИСЛАВА (SK)		ЦЮРИХ (CH)	
Здравеопазване	0,52	Здравеопазване	0,52	Образование и обучение	0,55
Обществен транспорт	0,45	Пътна инфраструктура	0,42	Жилища	0,51
Образование и обучение	0,45	Обществен транспорт	0,38	Обществен транспорт	0,34
БЯЛИСТОК (PL)		КОШИЦЕ (SK)			
Безработица	0,69	Здравеопазване	0,5		
Здравеопазване	0,63	Безработица	0,45		
Образование и обучение	0,21	Обществен транспорт	0,33		

▶ ЕВРОПЕЙСКАТА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ, КЛЮЧОВ ФАКТОР ЗА РАЗВИТИЕТО НА ИСПАНИЯ И ИНТЕГРАЦИЯТА НА СТРАНАТА В ЕВРОПА

По линия на политиката на сближаване за периода 2014—2020 г. в Испания ще бъдат инвестирани около 28 600 милиона евро и политиката ще помогне за реализирането на структурните реформи, необходими за едно стабилно, устойчиво развитие в средносрочен и дългосрочен аспект.

Преди три десетилетия, при подписването на Акта за присъединяване на Испания към Европейските общности, малцина можеха да си представят огромната икономическа и социална трансформация, която държавата ще преживее през идните години. Икономическият растеж през втората половина на 80-те до голяма степен се задвижваше от вътребощностна търговия и структурни реформи. Този цикъл на просперитет трудно може да бъде обяснен без инвестициите и стабилизиращия ефект на европейската политика на сближаване. Освен това политиката насърчи едно относително справедливо разпределение на растежа между автономните общности (АО), като допринесе за икономическото, социалното и териториалното сближаване, както се посочва в Договора от Лисабон. Испания, основна движеща сила на политиката на сближаване, беше и продължава да бъде основен бенефициер и участник.

За политиката на сближаване се отделя около една трета от бюджета на ЕС и тя е негов основен инструмент за насърчаване на инвестициите в държавите членки и в техните региони. През периода 2014—2020 г. над 350 000 милиона евро от фондове на ЕС ще бъдат заделени за тази

политика, а заедно с националното съфинансиране, сумата ще достигне над половин трилион евро.

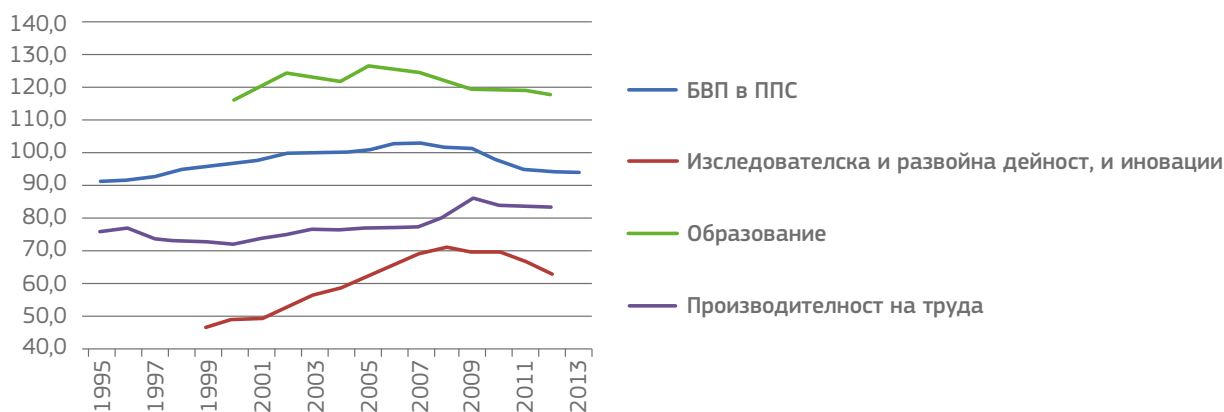
В абсолютни стойности Испания е най-големият реципиент, който ще получи близо 200 000 милиона евро за периода 1989—2020 г. Относително най-големият принос беше получен между 1993 г. и 2003 г., когато политиката на сближаване съставляваше над 1 % от БВП за година и Испания получи 25 % от общите средства. Като третия най-голям реципиент в момента Испания получава 8 % от средствата, като политиката на сближаване допринася с около 0,3 % от БВП годишно.

Въпреки това нейното въздействие върху публичните инвестиции е много по-голямо. Тя не само подпомага инвестициите във финансов план, но също и на стратегическо ниво, с по-голям потенциал за насърчаване на интелигентен, устойчив и всеобхватен растеж. Нейният принос в Испания беше още по-решаващ по време на неотдавнашната икономическа криза, като нарасна от 9 % от публичните инвестиции през 2010 г. на почти 27 % през 2013 г.

„Обиране на плодовете“

Както Испания, така и нейните автономни общности в значителна степен съответстват на средните тенденции за Европа от средата на 90-те до 2007 г. Спукването на балона с недвижимите имоти и произтеклата от това криза

БВП НА ГЛАВА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО В ППС (ПАРИТЕТИ НА ПОКУПАТЕЛНА СПОСОБНОСТ), РАЗХОДИ ЗА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ КАТО % ОТ БВП, ХОРА С ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ, ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ТРУДА (ИЗТОЧНИК: ЕВРОСТАТ)

разкри слабости в испанския модел на растеж, свързани с дейности с ниска добавена стойност и застои на производителността под средното за Европа. В резултат на това процесът на сближаване даде заден ход не само по отношение на БВП на глава от населението, но също и на други нива (изследователска и развойна дейност, квалифицирани хора с висше образование и т.н.) Относително благоприятната тенденция в производителността на труда в началото на кризата се обяснява предимно с изоставянето на ръчния труд и по-малко производителните дейности.

Политиката на сближаване беше ключът към сближаване в годините на растеж и ограничи вредите по време на кризата. Основните макроикономически модели за симулиране на нейното въздействие прогнозираха, че БВП на Испания е бил 0,9% по-висок благодарение на програмата за периода 2000—2006 г. и 0,5% по-висок в резултат на средства, получени през периода 2007—2013 г. През периода 2014—2020 г. се очаква политиката на сближаване да увеличи БВП на Испания с 0,4%, като въздействието ще бъде по-голямо в онези автономни области, които получават повече средства.

Политиката се оказва също така уместна при адаптирането на инвестициите към специфични нужди. Първоначалният акцент върху основна инфраструктура постепенно се пренасочи към изследователската и развойната дейност, и иновациите, ИКТ, конкурентността на МСП и нисковъглеродната енергия. Тези области получават над 46% от средствата по ЕФРР и ЕСФ, като инвестициите в заетост, образование и социално приобщаване съставляват близо една трета от общата сума.

Приоритети за съфинансиране за периода 2014—2020 г. Основният приоритет е инвестиране в човешки капитал с по-голяма производителност на труда и достъп до работни места, и подобряване на образованието, обучението и социалното приобщаване, по-специално за младежи и уязвими групи. Системата за образование и обучение трябва да се приспособи така, че да осигурява на младите хора подходяща подкрепа — прилагането на Инициативата за младежката заетост ще помогне. С подкрепата на политиката на сближаване се очаква нивото на заетост да се повиши от 59% през 2012 г. на 74% през

2020 г., нивото на отпадане от училище следва да намалее от 25% през 2012 г. на около 15% до 2020 г. и 1,5 млн. души могат да бъдат спасени от социално изключване или от риск от бедност.

На второ място, производствената система следва да се развие към дейности с по-висока добавена стойност чрез стимулиране на конкурентоспособността на МСП, насърчаване на предприемачеството и на стартирането на нови предприятия, повишаване на нивата на производителност и увеличаване на тяхното присъствие на международни пазари. Дружествата трябва да имат достъп до финансиране чрез гаранции, рисков капитал, кредити и др. Испания ще бъде пионер в прилагането на Инициативата за МСП. Очаква се политиката на сближаване да помогне на цялото население да има достъп до интернет със скорост 30 Mbps през 2020 г., което ще увеличи значително броя на експортните дружества. Предвиждат се също и определени транспортни инвестиции, необходими за преодоляване на пречки пред икономическата дейност.

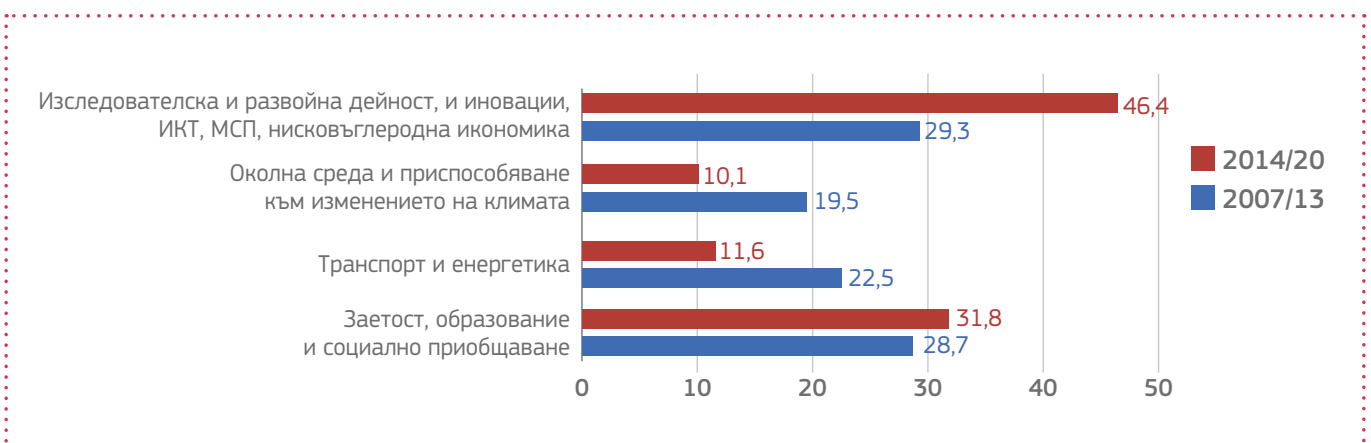
Ще се насърчава благоприятна бизнес среда за иновации и интелигентна специализация (RIS3) и ще се засилва изследователската и развойната дейност. Изчислява се, че политиката на сближаване ще помогне за увеличаване на частното участие в дейности за изследователска и развойна дейност от 45% през 2012 г. на 60% през 2020 г., и че 25% от фирмите с над 10 служители ще въведат технически иновации (13% през 2012 г.).

Накрая, ще се насърчава по-устойчивото използване на природни ресурси, ще се подпомага възобновяемата енергия и ще се подобрява енергийната ефективност в обществените сгради, в жилищата, в МСП и т.н. Ще се насърчава също и устойчивият градски транспорт и биологичното разнообразие, както и целевите екологични инвестиции, правени с цел изпълнение на изискванията на ЕС.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/information/maps/methodological_note_eu_spi.pdf
www.eif.org/what_we_do/guarantees/sme_initiative/index.htm

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЩАТА СУМА ЗА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ В ИСПАНИЯ ПО ТЕМАТИЧНИ ЦЕЛИ В % (2014–2020 Г. СПРЯМО 2007—2013 Г.) (ИЗТОЧНИК: ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ, ГД REGIO)

▶ ОПРЕДЕЛЯНЕ ПОСОКАТА НА СОЦИАЛНИЯ НАПРЕДЪК

ИЗРАЗЕТЕ СВОЕТО МНЕНИЕ ПО ПРОЕКТА НА ЕС ЗА РЕГИОНАЛЕН ИНДЕКС ЗА СОЦИАЛЕН НАПРЕДЪК

ГД „Regio“ представи нов проект на регионален индекс за социален напредък (ИСП) с цел да получи обратна връзка от заинтересовани лица и коментари от обществеността. Той се опитва да измери нивото на социален напредък на 272 европейски региона в допълнение към традиционните мерки за икономически напредък, основани на БВП, доход и трудова заетост.

Измерването на социалния напредък може да послужи за основа на стратегиите за развитие на регионите на ЕС. В индекса са определени точки по скала от 0 до 100 за абсолютно изпълнение на всеки от 50-те включени показателя за измерване на компонентите на индекса.

Най-новите данни сочат, че като цяло ИСП е най-нисък в регионите на Румъния и България, а най-висок в Северните региони и в тези в Нидерландия. Нивата на социален напредък са високи също така в Австрия, Германия, Люксембург, Ирландия и Обединеното кралство. Белгия, Франция и Испания се представят добре, въпреки че някои от техните региони имат значително по-нисък резултат от останалите региони в страната. Някои от регионите в Гърция и Южна Италия имат много ниски резултати. За разлика от тях Естония, няколко от регионите в Чехия и Източна Словения постигат твърде високи резултати, независимо от относително ниската степен на развитие.

Сравняването на ИСП с брутният вътрешен продукт (БВП) на глава от населението, една мярка за икономическа активност, говори за силна и положителна връзка между двете, която отслабва при по-високи нива на БВП на глава от населението. Тази тенденция е особено забележима в столичните региони. Например Букурещ, Братислава, Прага, Брюксел, Люксембург и Лондон имат относително ниска степен на ИСП спрямо техния БВП на глава от населението. Други региони имат резултат, по-висок, отколкото техния БВП на глава от населението предполага. Такъв е случаят при Северните и повечето нидерландски региони, както и за Подлаские в Полша и за Корнуол, Западен Уелс и долините в Обединеното кралство.

ИСП беше създаден, за да помогне на регионите да проучат своите силни и слаби страни спрямо региони с подобни икономически постижения. По-подробно проучване може да се направи, като се използват регионалните карти с крайни резултати, които са достъпни онлайн на: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/social_progress

НАЧИН НА ДЕЙСТВИЕ

ИНДЕКСЪТ Е СЪСТАВЕН ОТ ТРИ ИЗМЕРЕНИЯ:

- ▶1 ОСНОВНИ ЧОВЕШКИ ПОТРЕБНОСТИ
- ▶2 ОСНОВИ НА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО И
- ▶3 ВЪЗМОЖНОСТ

Карти на трите измерения можете да видите на: http://ec.europa.eu/regional_policy/mapapps/social_progress/spi.html

Всяко измерение има четири тематични компонента. Получените 12 компонента показват значителни вариации както в рамките на, така и между държавите членки на ЕС. Те обхващат теми от рода на здравеопазване, качество и достъп до жилищно настаняване, лична безопасност, достъп до висше образование и замърсяване на околната среда.

Индексът е резултат от сътрудничеството между Генералната дирекция „Регионална и градска политика“ на Европейската комисия, Императива за социален напредък и Orchestra — баския Институт за конкурентоспособност. Той следва общата рамка на глобалния индекс за социален напредък, изработен специално за ЕС. Този индекс обаче не е създаден с цел предоставяне на финансиране и не обвързва Европейската комисия.

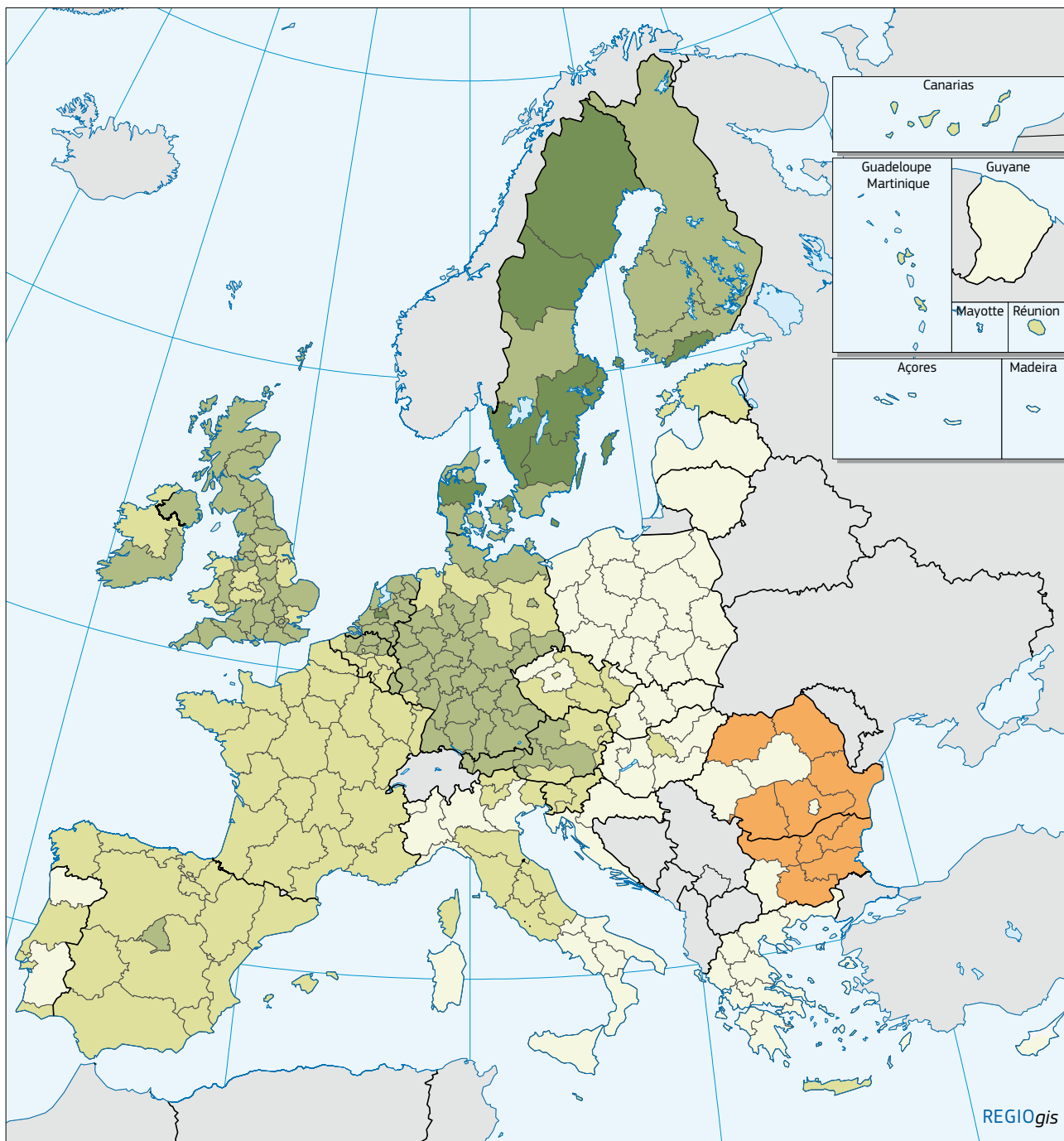
Настоящият проектен индекс се споделя с цел събиране на обратна информация от заинтересованите страни за темите, включените показатели и начина на комбиниране на тези показатели, за да се получи един краен резултат за всеки регион.

Изпращайте коментари и предложения на:
REGIO-B1-PAPERS@ec.europa.eu

Редактирана версия на регионалния индекс за социален напредък ще бъде публикувана през октомври 2016 г.

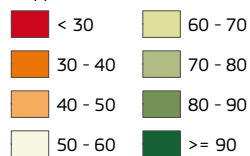
▶ **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
<http://europa.eu/!dg63bB>

Индекс за социалния напредък в ЕС

Индекс

Източник: ГД „Регионална и

0 500 Km

© Сдружение EuroGeographics Association по отношение на административните граници

► ПРОЕКТ „ГРАДОВЕТЕ В СВЕТА“: МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИ- ЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА УСТОЙ- ЧИВОТО ГРАДСКО РАЗВИТИЕ

Урбанизацията е световно предизвикателство, което трябва да се управлява по устойчив и приобщаващ начин. Роналд Хол, главен съветник по въпросите на международното сътрудничество в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ (Regio), прави преглед на приноса на проект „Градовете в света“ за градското развитие в ЕС и извън него.

Според Организацията на обединените нации през 1950 г. едва 30% от населението на света живее в градските райони, а през 2014 г. — 50%, като се прогнозира тази цифра да се покачи на 66% до 2050 г. Степента на урбанизация се различава значително между отделните континенти, като най-урбанизирано е населението в Северна Америка (82%), Латинска Америка и Карибите (80%) и Европа (73%). През 2014 г. делът на селското население все още е относително висок в Африка (40%) и Азия (48%).

През следващите години се очаква тенденцията към урбанизация да има дори още по-голямо световно значение, като Африка и Азия неизбежно ще настигнат останалите континенти и делът на тяхното градско население съответно ще достигне 56% и 64% до 2050 г. Предизвикателството пред политиките по света ще бъде да гарантират, че тази тенденция се управлява по устойчив и приобщаващ начин; развиващите се страни ще се стремят да разработят успешен модел на градско развитие, а държавите с по-развити, промишлени икономики — да коригират грешките от миналите периоди на урбанизация.

Двустранен подход

Насърчаването на устойчивото регионално и градско развитие е основен приоритет на ЕС и ключов елемент в регионалната и селищната политика на ЕС. Неотдавна в Мумбай генералният директор на дирекция „Регионална и селищна политика“ (Regio) Валтер Дафа заяви: „Ние прилагаме двустранен подход: в рамките на ЕС ние използваме регулаторните и инвестиционните средства, с които разполагаме, и изграждаме мрежи за обмен на знания между нашите градове, а извън ЕС се стремим да обогатяваме и укрепваме нашия капацитет в областта на селищната политика чрез сътрудничество с големите градове в други държави“.

В отговор на предизвикателствата, породени от бързата урбанизация, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ си сътрудничи през последните 10 години

► Обръщение на Валтер Дефаа, генерален директор на ГД „Регионална и селищна политика“, по време на конференцията „Градовете в света“ в Мумбай, Индия, през януари 2016 г.

с партньори извън ЕС в областта на политиката за регионално и градско развитие. Европейският парламент подкрепя активно тези усилия, като гласува за отпускането на ресурси за широк набор от мерки, свързани с политиката за регионално и градско развитие. От 2014 г. тази подкрепа се осъществява под формата на подготвително действие, наречено „Градовете в света: сътрудничество на ЕС с трети държави в областта на градското развитие“, като тя се изпълнява от ГД „Регионална и селищна политика“ през периода 2014—2016 г. (който сега е удължен до 2017 г.).

В основата на подготвителното действие „Градовете в света“ е проект със същото наименование, който помага на ЕС да популяризира своя модел „отдолу-нагоре“ за интегрирано градско развитие в държавите партньори. Той подпомага децентрализираното сътрудничество между регионалните и градските органи и други заинтересовани страни в държавите от ЕС и извън него в рамките на двустранен интерактивен процес.

„Градовете в света“ подчертава все по-значимата роля на сътрудничеството в областта на градското развитие при дипломатическите отношения на ЕС с останалата част на света. Това се наблюдава много ясно при отношенията на ЕС с Китай. През май 2012 г. лидерите на ЕС и Китай стартираха съвместно партньорство за урбанизация, като създадоха отворена политическа платформа за своите съответни заинтересовани страни, в рамките на която те могат да си сътрудничат и да обменят опит при преодоляването на икономическите, социалните и екологичните предизвикателства, свързани с урбанизацията.

Работа по двойки

Проект „Градовете в света“ отбелязва добър напредък. От една страна, той насърчава сътрудничеството между предварително избрана група от региони и градове от държавите — членки на ЕС. От друга страна, той привлича региони и градове от четири държави партньори извън ЕС, които имат богат опит в областта на градското развитие: Индия, Канада, Китай и Япония. В сътрудничество със съответните национални органи четири или пет града от всяка държава партньор работят директно с европейски градове по двойки.

Градовете от ЕС бяха подбрани с оглед на тяхната стойност като място за демонстрация и тяхната готовност да определят и разработват конкретни действия или програми с градовете извън ЕС, включително тези, които разкриват нови пазарни възможности.

Темите за сътрудничество включват екологосъобразно градско развитие, енергийна ефективност и устойчива мобилност. Те също така са насочени към бизнес средата, като обхващат насърчаването на регионални и градски системи за иновации, интернационализацията на МСП и насърчаването на стартиращите предприятия и др. Проект „Градовете в света“ включва нетрадиционни заинтересовани страни от държавите от ЕС и извън него, като например предприятия, агенции за трансфер на технологии, университети и изследователски центрове. Той събира представители на градовете в рамките на пленарни конференции, двустранни срещи и посещения на градове в държавите партньори и в Европа.

„Пътуване, изпълнено с открития“

Португалският град Алмада е партньор на град Санич в Канада. Според Марк Бойсен от град Санич връзката между двата града в рамките на проект „Градовете в света“ е била едно „пътуване, изпълнено с открития“. Особен интерес за град Санич представлява начинът, по който град Алмада, носител на наградата „Европейска седмица на мобилността“ за 2010 г., е успял да намали емисиите на парникови газове от транспорта от 2001 г. досега. Неотдавна в град Алмада бе стартирана инициатива за раздаване на комплект за устойчива мобилност за приветстване на новодошлите, който включва информация за транспортната система на града, карта на интегрирания обществен транспорт и безплатни билети за пътуване. Град Алмада е инвестирал също в образователни мерки за всички възрасти. Град Санич обменя знания с град Алмада, тъй като той работи за подобряване на разпределението на различните видове транспорт и устойчивата мобилност.

Общи интереси

Важен постигнат резултат е разработената съвместна електронна онлайн платформа за обмен на информация и добри практики с цел предоставяне на техническа помощ на създателите на политики в градовете и експертите по въпроси, като например връзките между градските и селските райони. Тя ще спомогне за насърчаване на диалога между градовете от ЕС и държавите извън ЕС, различни от тези, които участват в двустранното партньорство между градовете.

Налице е истински ентузиазъм относно проекта и обмена между градовете, изправени пред сходни предизвикателства, както и относно споделянето на информация и добри практики. В случая с ЕС и Китай, двойките градове вече подписаха меморандум за разбирателство, за да определят договорените приоритети и за да структурират своето сътрудничество.

Проект „Градовете в света“ ще укрепи отношенията с важните партньори на ЕС чрез изготвянето на съвместни инструменти и решения на сходни проблеми. Извлечените поуки ще бъдат важни за бъдещите проекти и програми на ЕС в областта на външните отношения, по-специално тези по линия на инструмента за партньорство на Съюза. Чрез такива творчески проекти, като „Градовете в света“, ЕС поема водеща роля при създаването на нова международна програма за градско развитие и придава истинска добавена стойност на международната дипломация.

ДУВСТРАННИ ПАРТНЬОРСТВА МЕЖДУ ГРАДОВЕТЕ

КИТАЙ — ЕС

УХАН — БАРСЕЛОНА (ИСПАНИЯ); ЧЕНДУ — ДЪБЛИН (ИРЛАНДИЯ); ГУАНДЖОУ — ЛИОН (ФРАНЦИЯ); ШАНТОУ — АНДАЛУСИЯ (ИСПАНИЯ); ТЯНЖИН — УЕСТ МИДЛАНДС (ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО)

ИНДИЯ — ЕС

МУМБАЙ — КОПЕНХАГЕН (ДАНИЯ); НАВИ МУМБАЙ — ЩУТГАРТ (ГЕРМАНИЯ); ЧАНДИГАР — РЕГИОН ЛАЦИО (ИТАЛИЯ); ПУНА — ВАРШАВА (ПОЛША)

КАНАДА — ЕС

ЕДМЪНТЪН — ВИТОРИЯ-ГАСТЕЙС (ИСПАНИЯ); ХАЛИФАКС — ТАЛИН (ЕСТОНИЯ); ОТАВА — ХАНОВЕР (ГЕРМАНИЯ); САНИЧ — АЛМАДА (ПОРТУГАЛИЯ)

ЯПОНИЯ — ЕС

КИТАКЮШУ — РИГА (ЛАТВИЯ); КУМАМОТО — ЛАЙПЦИГ (ГЕРМАНИЯ); ТОЯМА — БУРГАС (БЪЛГАРИЯ); ШИМОКАВА — ВЕКШЬО (ШВЕЦИЯ)

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://world-cities.eu/>

<http://europa.eu/!Qk84Kc>

▶ ОПРОСЛЕДЯВАНЕ НА УСЛУГИТЕ ЗА ЖЕЛЕЗОПЪТНИ ПЪТНИЧЕСКИ ПРЕВОЗИ

РЕГИОНАЛНИ И ГРАДСКИ ПОКАЗАТЕЛИ В ПОМОЩ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В ЖЕЛЕЗОПЪТНИЯ ТРАНСПОРТ

По време на програмния период 2014—2020 г. за целите на политиката на сближаване ще бъдат отпуснати около 19 милиарда евро за инвестиции в железопътния транспорт, повечето от които са предназначени за по-слабо развитите региони. Съпоставимите показатели за железопътната инфраструктура и нейното използване са важни активи по отношение на разработването и изпълнението на тази политика.

Наскоро публикуван работен документ разкрива важна стъпка напред в анализа на услугите за железопътен превоз в Европа. За първи път се предоставят изчерпателни и съпоставими данни за скоростта и честотата на услугите за пътнически превоз, отнасящи се до всички държави от ЕС и Швейцария.

Благодарение на положените огромни усилия за събиране и обработка на данните, сега е възможно да се представят драматичните изменения на услугите за железопътен превоз в Европа и да се посочи кои държави, региони и градове предлагат изключително добра или лоша услуга.

В работния документ са анализирани всички услуги за железопътни пътнически превози, предлагани в определен делничен ден през 2014 г. От събраните данни са получени средната честота и оценки на скоростта за всички директни железопътни връзки.

Например от картата за средната скорост на връзките се вижда високата ефективност на специалните високоскоростни връзки или на подобрените мрежови отсечки, като се открояват и проблемите, свързани със скоростта под 60 km/h, наблюдавани в повечето от мрежите в Румъния, България и части от Гърция. Ако тези мрежи се експлоатират при скорост 80 km/h или повече, те биха били в състояние да играят по-важна роля в пътническия транспорт.

Проследяване на достъпността

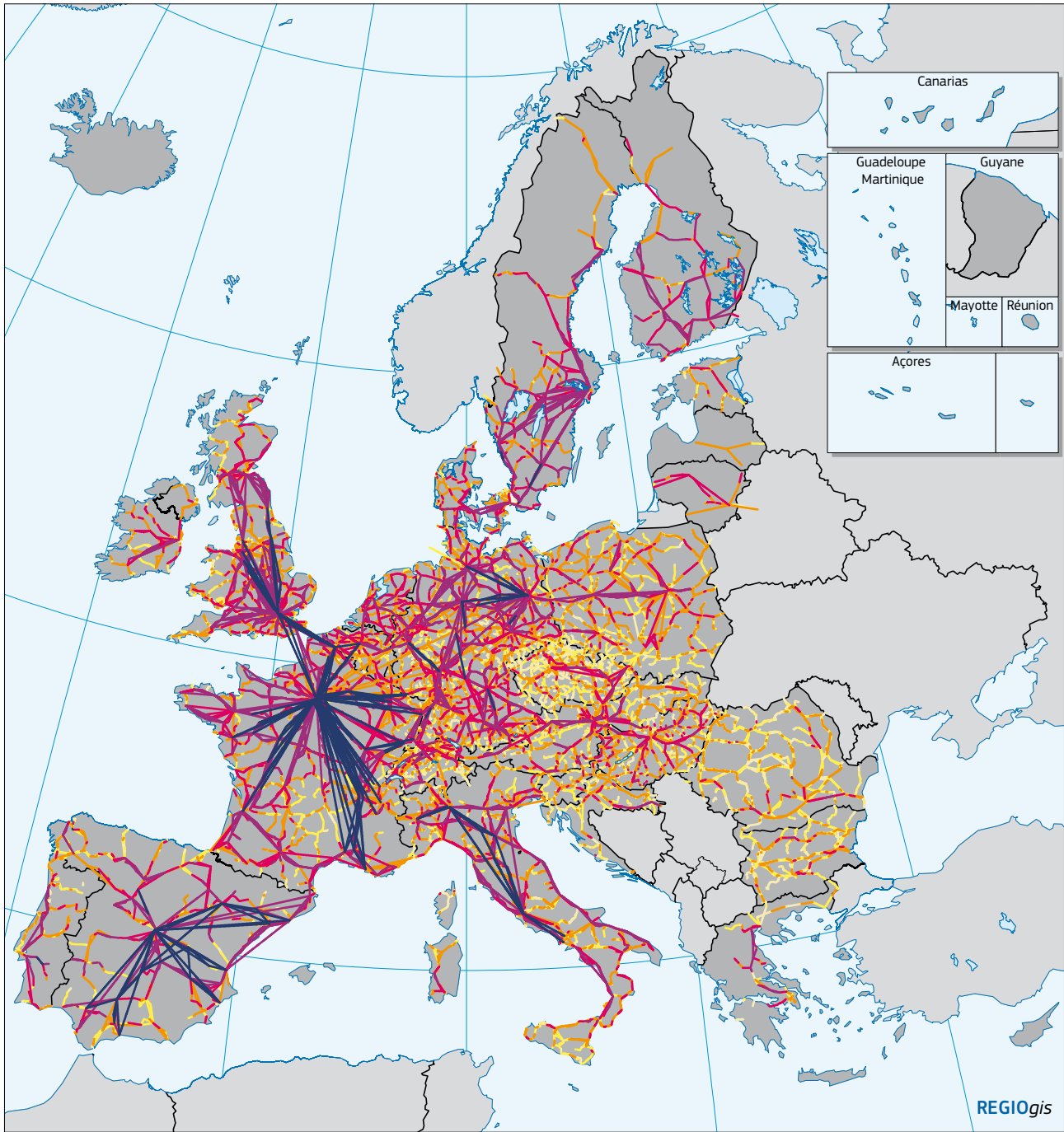
Освен това в работния документ са разгледани обобщените данни за скоростта и честотата на услугите по държави и по региони и е предложен показател за достъпността на междуградския пътнически железопътен транспорт. За всеки град този показател синтезира общото население на други градове, до които може да се стигне в рамките на три часа, като се взема предвид общото време за пътуване, включително времето за чакане, когато се налага, но дестинациите са ограничени до онези, които се отнасят до пътуване през деня.

Тъй като достъпността има определена връзка с високата степен на урбанизация, много от силно урбанизираните райони в източните части на Европейския съюз и в някои южни райони все още страдат от относително слабия достъп до услугите на железопътния транспорт.

И накрая, средната скорост за междуградските краткотрайни пътувания е сравнена с тази на вътрешните връзки и трансграничните връзки. Този анализ показва, че трансграничните междуградски връзки почти винаги се обслужват с по-ниски скорости от националните връзки. Някои от тези разлики в ефективността могат да се обяснят с времето за чакане на границата и липсата на координация на разписанията за услугите.

Един по-задълбочен анализ на информацията за разписанията на железопътния транспорт би бил възможен след едно по-добро интегриране на моделите на данните за железопътния транспорт в целия ЕС.

▶ **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
<http://europa.eu/!tV48bN>

Средна скорост на директните връзки в железопътния транспорт, 2014 г.

km/h

- <= 40,0
- 40,1 - 60,0
- 60,1 - 80,0
- 80,1 - 100,0
- 100,1 - 150,0
- > 150,0

няма данни/непълни данни

Скорост, изчислена по прави отсечки, които свързват две последователни спирки. Всички директни пътувания с железопътен транспорт между геолокализирани гари, от 6:00 ч. до 20:00 ч. на 2.10.2014 г. (Естония, Ирландия: 2013 г.; Гърция, Корсика, Северна Ирландия: 2015 г.).
 Източници: Международен съюз на железниците (UIC), www.peatus.ee, Национален орган по транспорта на Ирландия, TrainOSE — Гърция, Chemins de Fer de la Corse, Translink, Northern Ireland Railways, EuroGeographics, OpenStreetMap, TomTom, RRG, ГД „Регионална и селищна политика“

0 500 Km

© Сдружение EuroGeographics Association по отношение на административните граници

► РАЗХОДКА В ПАРКА

ДОСТЪП ДО ЗЕЛЕНИ ГРАДСКИ ПЛОЩИ В ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАДОВЕ

Беше разработена методология за използване на показатели за оценка на наличието и предлагането на достъп до зелени градски площи на населението в градовете в цяла Европа.

Зелените площи в градовете, като паркове, обществени градини и околните гори, изпълняват различни функции — от екологични до възстановителни. Освен това зелените площи имат естетическа стойност и играят важна роля в насърчаването на общественото здраве и, най-общо казано, допринасят за по-доброто качество на живот на гражданите.

Доста е лесно да се измери реалната площ на зелените площи в градовете с помощта на съществуващите източници на статистически данни. Въпреки това, самото съществуване на тези площи не гарантира, че те могат да изпълняват своите функции за по-голямата част от градското население. Зелените площи може да са съсредоточени в определени части на града и достъпът до тях да е проблемен, например за пешеходците.

Поради подобни причини е разработена методология, при която се взема под внимание пространственото разпределение на населението и на зелените площи върху цялата територия на всеки град, и са изработени показатели за близостта на зелените площи до градското население.

Печелене на територия

За да се постигнат сравними резултати, бяха използвани хармонизирани източници на данни за целия ЕС, като например данни за ползването на земите от инициативата „Градски атлас“ по линия на програм Коперник и базата данни за преброяване на населението с възможно най-високата пространствена разделителната способност. Чрез комбиниране на тези данни с пълна улична мрежа е възможно да се изчисли общата площ на зелените площи, до които един жител може да достигне пеша в рамките на 10 минути.

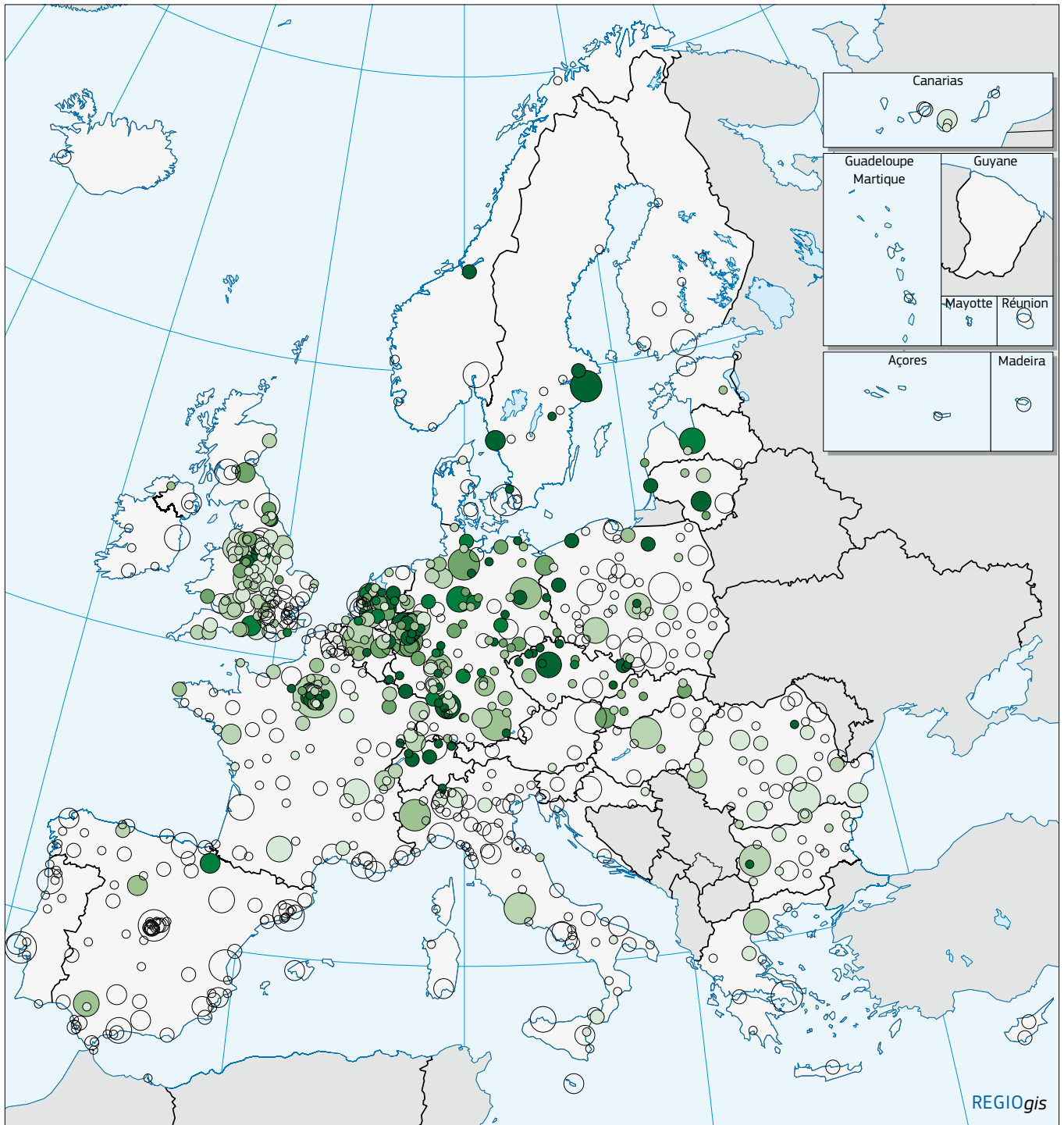
На нивото на цял град средната стойност на тази близка зелена площ (показана на картата) подчертава разликата в близостта на зелените площи до населението. Сред по-големите столици средната стойност на околните зелени площи варира от под 15 хектара в градове като Букурещ, Париж, Будапеща, Рим или София до над 50 хектара в Прага и Стокхолм.

Тази методология и резултатите са описани по-детайлно в работен документ. От него се вижда, че новите показатели предоставят допълнителна информация за наличието и разпределението на зелените площи. Тъй като данните от Urban Atlas все още се обработват, в близко бъдеще този анализ ще бъде разширен за повече градове. Актуализирани и допълнени данни по градове ще бъдат публикувани на уебсайта Info regio.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://europa.eu/!rX73Dj>

<http://land.copernicus.eu/local/urban-atlas>

Достъп до зелени градски площи в градовете, 2012 г.

хектари	Население в центъра на града
○ < 10	○ < 100 000
○ 10 - 15	○ 100 000 - 250 000
○ 15 - 20	○ 250 000 - 500 000
○ 20 - 25	○ 500 000 - 1 000 000
○ 25 - 30	○ 1 000 000 - 5 000 000
○ ≥ 30	○ ≥ 5 000 000
○ Няма данни	

Среднопретеглена площ по население на зелените градски площи и гори, до които може да се стигне пеша в рамките на 10 минути.
 Източници: Инициатива „Градски атлас“ по линия на програма Коперник, националните статистически институти, TomTom, REGIO-GIS
 © Сдружение EuroGeographics Association по отношение на административните граници

0 500 Km

© Сдружение EuroGeographics Association по отношение на административните граници

▶ НОВИНИ

[НАКРАТКО]

УЧЕНЕ ЧРЕЗ ИГРА

През последните няколко години Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ разработи разнообразни забавни и образователни продукти за младите хора

(на възраст между 8 и 13 години) и за учителите. Най-новият от тях е интерактивната уеб книга „Партньори“ — новаторска игра под формата на разследване, която комбинира пълен набор от мултимедийни инструменти и отвежда играчите в шест региона на Европейския съюз. Разследването показва дейности от регионалната политика, които насърчават развитието и връзките между регионите на ЕС и техните граждани. Тази дигитална версия, която е разработена въз основа на комикса „Партньори“, поднася информацията по забавен начин.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/edu

ПО-ШИРОКА ПУБЛИЧНОСТ ЗА РЕГИОНАЛНИЯ ФОТОКОНКУРС

Тази година фотоконкурсът „Европа в моя регион“ бе част от по-мощна кампания за насърчаване на гражданите да посетят и да научат повече за финансираните от ЕС проекти в своя регион. През май 2016 г. различни проекти в Европа ще отворят врати за обществеността като част от по-мощна кампания за повишаване на информираността. Управляващите органи публикуваха информация относно планираните мероприятия под формата на интерактивна карта на уебсайта Info regio (вж. електронната препратка по-долу).

Освен това някои от проектите ще участват в „търсене на съкровище“: при местата на изпълнение на проектите ще бъдат скрити улики, които обществеността ще трябва да открие. Ще бъдат раздадени награди за най-добрите снимки, както и на участниците в играта „търсене на съкровище“. Освен това ще има традиционен фотоконкурс, организиран във Facebook, както през предходните години, но с удължен период за изпращане на снимки — от май до август. Пълни подробности са публикувани на уебсайта Info regio и на страницата „Европа в моя регион“ във Facebook.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://europa.eu/!WV98rM>

CEMR

Тазгодишният Конгрес на Съвета на Европейските общини и региони (CEMR) ще се проведе в Никозия (Кипър) от 20 до 22 април. Мероприятието е възможност за кметове, съветници и управители на региони да се срещнат и да обсъдят теми, като миграция, изменение на климата, местни финанси, териториални реформи и др. Освен това ще присъстват и лидери на ЕС, представители на ООН, експерти, учени и представители на гражданското общество. Тези, които желаят да се регистрират за участие в мероприятията, могат да направят това чрез електронната препратка по-долу.

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.cemr2016.eu

ПЛАН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Европейската комисия публикува едно ново проучване относно административния капацитет в областта на европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове, което съдържа уникален и безпрецедентен преглед на съществуващия капацитет, структури, системи и практики в ЕС за подобряване на качеството на обществените поръчки.

В съответствие с инициативата за „бюджет на ЕС, ориентиран към постигането на резултати“ Комисията предприема действия за гарантиране на ефективното и прозрачното разходване на парите на данъкоплатците с оглед на постигането на по-добри резултати. Почти половината от средствата, отпуснати от ЕСИ фондовете, се насочват към реалната икономика чрез обществени поръчки.

Проучването е изготвено въз основа на анализ на наличната информация за всички 28 държави членки, интервюта на място в 15 държави членки, преглед на конкретни случаи в Чешката република и Португалия и онлайн анкета за специалисти в ЕС и то съдържа оценка на силните и слабите страни на всяка система в 28-те държави. В рамките на проучването е изготвен списък на 35 добри практики, които биха могли да се използват от лица на ръководни длъжности за подобряване на административния капацитет, по-специално по отношение на човешките ресурси, системите, инструментите и управленските структури. Въз основа на обстоен анализ, в документа са формулирани конкретни препоръки за подобряване на резултатите на равнище ЕС и на равнище държави членки.

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
<http://europa.eu/!vF38WH>

СВОБОДНО ДОСТЪПНИ ДАННИ В ПОДКРЕПА НА ЕФЕКТИВНОСТТА

1) КАКВА ИНФОРМАЦИЯ Е НАЛИЧНА В ПЛАТФОРМАТА ЗА СВОБОДНО ДОСТЪПНИ ДАННИ ОТНОСНО ЕСИ ФОНDOBETE?

Платформата е насочена основно към периода на финансиране 2014—2020 г. и обхваща всичките пет ЕСИ фонда и инициативата за младежка заетост (ИМЗ). Тя

съдържа графичен преглед на финансирането и общите показатели на програмите по линия на ЕСИ фондовете. Каталогът от данни в основата на платформата включва също групи от данни, свързани с резултатите от финансирането по линия на политиката на сближаване за периода 2007—2013 г. (Кохезионен фонд, ЕФРР и ЕСФ).

2) КАКВИ УСЛУГИ ПРЕДЛАГА ПЛАТФОРМАТА?

Чрез онагледените онлайн данни тя дава ясна представа за инвестициите на ЕСИ фондовете и техните очаквани постижения. Освен това потребителите имат достъп до първичните данни в каталога и могат да създадат свои филтри и прегледи, които да включат в своите уебстраници или да споделят чрез социалните медии.

3) КОИ СА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА?

Данните в платформата са получени от над 530 национални, регионални или междурегионални програми, приети по линия на ЕСИ фондовете от Комисията след обсъждания със съответните национални и регионални органи.

4) КАКВИ АКТУАЛИЗАЦИИ СЕ ПРЕДВИЖДАТ ПРЕЗ 2016 Г.?

В момента има графично представени данни по държави и теми, като целта е до края на 2016 г. това да стане възможно и по програми.

Ще се показва и постигнатият напредък по очакваните постижения на програмите.

Каталогът от данни ще бъде обогатен с други видове данни, свързани с политиките на ЕС.

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>
<http://europa.eu/!tY69KR>

► ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН IQ-NET!

ЧЕСТВАНЕ НА 20-ТАТА ГОДИШНИНА ОТ ОБМЯНАТА НА ОПИТ ПО ВЪПРОСИ ОТНОСНО СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ

► Членовете на IQ-Net са се събрали, за да отпразнуват 20-тата годишнина на мрежата

„Панорама“ покани професор Джон Бахтлер, директор на Европейския център за изследване на политиките (EPRC) към Университета Стратклайд, Глазгоу, Шотландия, и Шефан Ка (мениджър на IQ-Net мрежата) да обяснят как работи IQ-Net и значението на нейната годишнина.

IQ-Net е добре позната на много хора, но бихте ли обяснили накратко целта на мрежата

Джон Бахтлер: Името на мрежата „Подобряване на качеството на управление на програмите, финансирани със структурните фондове“ обобщава за какво се отнася IQ-Net. Тя има за цел да улесни обмена на знания и взаимното обучение относно общите предизвикателства, пред които са изправени ръководителите на програмата. Това обучение е насочено предимно към задачи в цикъла на управление на програмите — разработване на стратегия, планиране, разработване на проекти, оценка и подбор, координация между партньорите, мониторинг, оценяване, финансово управление, контрол и одит. Освен това обхваща и някои основни тематични приоритета, като например иновации, предприемачество, заетост и устойчивост, както и регулаторни въпроси относно спазването на правилата за държавните помощи.

Мрежата за подобряване на качеството на управление на програмите, финансирани със структурните фондове (IQ-Net) е една от най-дългогодишните европейски мрежи за обмен на знания, посветена на политиката на сближаване. Основана през февруари 1996 г. и управлявана от EPRC, IQ-Net празнува своята 20-та годишнина и история от 40 конференции, проведени през последните две десетилетия по различни поводи относно управлението на програмата.

Кои са партньорите в IQ-Net?

Щефан Ках: Мрежата обединява 18 органа за управление на програми от 16 държави членки — Австрия, Белгия, Хърватия, Чешка република, Дания, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Полша, Португалия, Словакия, Словения, Испания, Швеция и Обединеното кралство — колективно отговорни за администрирането на почти една трета от финансирането на политиката на сближаване на ЕС. Повечето членове са управляващи органи, но ние също имаме и някои национални координиращи органи и няколко междинни звена. Основното изискване е те да имат опит в прилагането на структурните фондове и да са поели ангажимент за свободен обмен на опит. Европейската комисия (ГД „Регионална и селищна политика“ и ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“) също е активен партньор, а EPRC осигурява помощ за изследването и организационните въпроси.

Споменахте обмяна на опит. Какво означава това на практика?

ЩК: В основата на процеса за обмен на знания са шест-месечните конференции на IQ-Net, всяка с акцент върху избрана от партньорите конкретна тема, свързана с управлението. Преди всяко събитие EPRC изследва какво е действието на темата (например подбор на проекти или мониторинг) във всяка държава-партньор или регион-партньор. Резултатите се събират в информационни доклади, за да се направи преглед на практиката в целия ЕС и да се определят интересни или иновативни казуси и поуки за управлението на програмите. Така че, когато партньорите обсъждат проблем, те имат ясна представа за сходствата и контрастите, и къде собственият им опит в управлението на програми „пасва“ на международната практика. Също така ние предоставяме ad-hoc помощ на нашите партньорски организации по конкретни въпроси по изпълнението.

Тази година IQ-Net стана на 20 години — как беше положено началото?

ДБ: Идеята за създаване на мрежа дойде от Европейското партньорство на Стратклайд, което управляваше програмата на Европейския фонд за регионално развитие на Западна Шотландия. Тя беше подета с ентузиазъм от други (стари промишлени) региони по „Цел 2“ на ЕС-15, както и в тези от присъединяващите се държави през 1995 г. ГД „Регионална и селищна политика“ (бившата DGXVI) осигури силна подкрепа с първоначална безвъзмездна помощ за стартиране на мрежата. Със своя дългогодишен опит в областта на изследванията и обмена на знания в областта на регионалната политика, EPRC беше очевидният избор за управление на мрежата.

Има много формати за обмен на опит в ЕС, но кое е това нещо, което прави IQ-Net различна?

ЩК: Трябва да се организира ефективно взаимно обучение, за да се улесни откритото, взаимно споделяне на знания. Ние инвестираме сериозно в натрупването на знания, за да се осигури солидна основа за обмяна на опит. Многоязычният изследователски колектив на EPRC се ангажира с по-задълбочените изследвания на практическия опит по въпросите, свързани с управлението на програми в рамките на ЕС, както и с изготвянето на оценката и академичните разяснения. IQ-Net срещите насърчават доброто взаимодействие, например чрез практически ориентирани семинари. Ние публикуваме статии, които обхващат огромно количество практически знания, и с течение на времето сме изградили архив с информация за почти всеки аспект от управлението на програми.

Съществуват ли доказателства за ефективността на този тип обмен на знания чрез IQ-Net?

ДБ: На всеки три години ние правим оценка на работата на IQ-Net. Най-очевидната полза е, че ръководителите на проекти сами се сравняват с останалите. Има и доказателства за организационно учене: IQ-Net докладите и дискусиите са генерирали нови идеи и решения в области, като подбор на проекти и системи за мониторинг. Парт-

ньорските програми въведоха промени, черпейки опит от най-добрите практики в рамките на мрежата. IQ-Net също изгражда връзки между програмите и (най-важното) улеснява неформалния диалог със службите на Комисията относно предизвикателствата пред управлението на програми.

Какво бъдеще очаква IQ-Net?

ДБ: През последните две десетилетия IQ-Net постоянно се адаптира и това ще продължи и в бъдеще в зависимост от нуждите на нашите партньори. Налице е нарастващо търсене за изграждането на административен капацитет и ние предвиждаме да засилим нашето участие в обучението. Ние ще наблюдаваме как се прилагат новите реформи — нови тематични приоритети, рамка с ориентация към постигането на резултати и ефективност, финансови инструменти, интегрирано инвестиране — по време на този програмен период, но вече мислим и за периода след 2020 г. Не липсват въпроси за бъдещата обмяна на опит и очакваме IQ-Net да помогне за насърчаването на ефективното обучение.

► **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**

<http://www.eprc.strath.ac.uk/iqnet>

► ИСПАНИЯ

► РЪСТ НА СЕЛСКОСТОПАН-
СКИТЕ НАУЧНИ ИЗСЛЕДВА-
НИЯ В ИСПАНИЯ

Обща стойност:
3 285 349 EUR
Участие на ЕС:
2 628 279 EUR

Проект в Западна Испания засили научноизследователската и развойна дейност в областта на селското стопанство, като същевременно подобри връзките между местните предприятия и научната общност. Помощта, предоставена от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), помогна да се доставят нови съоръжения — и да се създадат работни места — в Института за научни изследвания Finca La Orden-Valdesqui.

Институтът, който е част от Центъра за научни и технологични изследвания на Екстремадура (CICYTEX), използва средствата, за да заплати за ремонта и разширяването на своята научна инфраструктура, включително и за построяване на нов биотехнологичен склад и съществени подобрения на оборудването за напояване. Освен това закупването на нови материали за използване в лабораториите и експерименталните ферми ще даде възможност на учените да провеждат авангардни изследвания.

Освен в областта на селското стопанство, Finca La Orden-Valdesqui провежда изследвания и в свързаните с него области, като горското стопанство и използването на природните ресурси. Основните настоящи области на проекта включват анализ и оценка на енергийните култури, намиране на начини за подобряване на селскостопанското производство и информацията относно животновъдството.

По-широки хоризонти

Земеделските стопани, други изследователски организации, местните предприятия и кооперациите, всички те имат полза от работата на института чрез различни инициативи за трансфер на технологии. Към днешна дата финансирането на проекта е използвано за информационни дни, семинари, конференции и лекции. Също така е осигурено обучение за изследователи, техници и студенти, които

специализират в областта на селското стопанство. Освен това бяха създадени партньорства с местни предприятия и изследователски центрове като начин за улесняване на обмена на посещения.

Благодарение на своята подобрена ресурсна база, институтът вече е в състояние да повиши информираността относно своите дейности и резултатите от проекта сред много по-широка публика. Това беше постигнато предимно чрез разработването на рекламни медийни инструменти, включително преработен уебсайт. Освен това бяха изготвени и разпространени нови публикации с цел по-нататъшно подобряване на усвояването на трансфера на технологии в областта на селското стопанство.

Нови работни места

В резултат на инвестициите по този проект бяха създадени повече от 400 нови изследователски, развойни и иновационни проекта, както и около 70 съвместни инициативи с местни предприятия. Освен това тези дейности допринесоха за създаването на 35 нови работни места.

Според Кармен Гонсалес Рамос, генерален директор на CICYTEX, подкрепата е допринесла за напредък в областта на научните изследвания и разработката на продукти, които напускат Екстремадура, в полза както на местните предприятия, така и на земеделските стопани. Проектът също така спомогна за подобряване на социално-икономическото и екологичното състояние на района на Екстремадура.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

cicytex.gobex.es/es/centros/la-orden-valdesquera

▶ ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

▶ „СОФТУЕРНО ГРАДЧЕ“
УПРАВЛЯВА ИНОВАЦИИТЕ

Благодарение на подкрепата от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), предприятията в областта на информационните технологии в Североизточна Англия имат място, където могат да се съсредоточат върху разработването на продукт и върху растежа. Софтуерният център на Съндърланд предлага модерни съоръжения за работа плюс набор от дейности за подкрепа на бизнеса.

Общинският съвет на Съндърланд откри центъра през 2012 г., като предлага пространство с площ над 6000 m² за отдаване под наем на 63 фирми, заедно с най-съвременната техника и съоръжения. За да насърчи сътрудничеството с местни таланти, центърът осигурява място за организиране на мероприятия и зали за иновации, където фирмите могат да експериментират с идеи и концепции. Също така има център за разработване и тестване и място за семинари, което може да се наема от общността.

„Софтуерното градче на Съндърланд“ (SSC) е успешно сътрудничество между Общинския съвет на Съндърланд, университета, колежа и North East Business and Innovation Centre (център за бизнес и иновации). Създадена през 2008 г. в партньорство с частния сектор, инициативата осигурява единна точка за контакт за софтуерни стартиращи малки и средни предприятия и по-утвърдени компании. До днес тя е помогнала на над 260 софтуерни компании и е изиграла роля за създаването на около 335 работни места в региона, подпомагайки растежа на технологичната база на бизнеса с около 20 %.

SSC предлага бизнес консултантски услуги в области, като подкрепа при навлизане на пазара, финансово планиране и посредничество при сделки, проучване на пазара, както и достъп до международни инвестиционни услуги. С оглед на развитието на нови клиентски и пазарни инициативи, то също така насърчава фирмите от други сектори, като производство, здравеопазване и енергия от възобновяеми източници, да разберат какви са ползите от цифровите технологии.

Търсене на таланти

SSC постоянно се стреми да развива нови отношения с публични, частни и образователни организации, за да увеличи възможностите за местните софтуерни фирми. Например то има силни връзки с инициативата „Дигитален катапулт“ на Обединеното кралство и през 2015 г. откри един от трите регионални центъра „Дигитален катапулт“. DCC North East & Tees Valley е сътрудничество между пет местни университета и две местни партньорства на предприятия, ръководени от SSC. То има за цел да помогне на бизнеса в Обединеното кралство да споделя патентовани данни безопасно и по-ефективно с оглед на отключване на нова стойност от организационните данни и проучване на нови търговски модели.

SSC и местните партньори също са ключови за Tech City, Tech Cluster Alliance на Обединеното кралство, National Virtual Incubator

и инициативата Work Discovery на Съндърланд, като повишават осведомеността сред младите хора относно възможностите за обучение и кариерно развитие, отворени за тях.

Като разви взаимоотношения и партньорства с други организации, SSC доразви своите постижения и създаде дългосрочна визия на софтуерния сектор в региона. Сега вниманието е насочено върху разработването на ключови силни страни, създаването на нови възможности и максимално увеличаване на международните търговски връзки, а едновременно с това и върху преодоляването на пречките, потискащи растежа на иновативните софтуерни фирми.

Обща стойност:
17 440 107 EUR
Участие на ЕС:
8 713 330 EUR

▶ НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.sunderlandsoftwarecity.com

► EUROPEAN TERRITORIAL COOPERATION: LATVIA AND LITHUANIA

► СЪВМЕСТНИ УСИЛИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С ЕКОЛОГИЧНИТЕ БЕДСТВИЯ

Латвия и Литва създадоха трансграничен спасителен отряд и система за ранно предупреждение с цел справяне с всякакви възможни екологични бедствия в басейна „Лиелупе“. Районът се смята за високорисков, тъй като през него се транспортират големи количества химически и нефтохимически продукти с автомобилен и железопътен транспорт и по тръбопровод.

По проекта „Лиелупе ЕКО“, който е финансиран от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), спасителният отряд е екипиран с най-съвременно оборудване, така че да може да реагира бързо и да предотвратява и елиминира замърсяването вследствие на произшествия. Отрядът включва специалисти от общините в региона заедно с членове на пожарните и спасителните служби на територията на Йелгава, Латвия, и граничните региони Шяуляй и Паневежис. Всички членове на отряда се обучават редовно, което им дава възможност да усъвършенстват способностите си за гражданска защита.

Системата за ранно предупреждение по проекта използва интернет или текстови съобщения, за да предупреди отряда бързо и ефективно. Процедурата, която беше стартирана пилотно в Йелгава, град, който често трябва да се справя с високите рискове от наводнения, впоследствие беше приложена и в други градове на региона.

Аварийните екипи и общините от двете страни на границата бяха значително облагодетелствани от проекта по отношение на споделянето на знания, опит и експертни практики. На свой ред, това помогна на партньорите по проекта да подобрят реакцията си при екологични бедствия.

Освен това стандартите за управление на риска в трансграничните региони бяха значително подобрени, най-малкото, защото съвместният спасителен отряд имаше достъп до повече ресурси, отколкото при самостоятелните действия.

Бърза реакция

По време на двугодишния период на проекта бяха проведени 75 семинара, насочени към редица въпроси, свързани с екологичните бедствия и реагирането при последвалите извънредни ситуации. Тези събития предоставиха възможност на студентите и местните жители да се запознаят с проекта и да се научат как да реагират най-адекватно при различни бедствени сценарии.

Като цяло проектът „Лиелупе ЕКО“ подобри безопасността и качеството на живот на местните жители чрез осигуряването на по-добри обществени услуги за спешна помощ. В бъдеще това ще помогне за насърчаването на една по-силна и по-интегрирана трансгранична общност.

Ръководителят на проекта, Лиене Руле, подчерта, че проектът предостави възможност и на двата региона да обменят информация по начин, който в друг случай не би бил възможен или най-малкото труден. Повишаването на качеството и достъпността на услугите за управление на риска в региона е допълнителна придобивка от основния проект.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.jelgava.lv/pasvaldiba/projekti/2014-gads/latvijas--lietuvas-parrobezu-sadarbibas6/ekologisko-avariju-likvidesana-un-vides-7

Обща стойност:
1 150 511 EUR
Участие на ЕС:
977 934 EUR

▶ ЕВРОПЕЙСКО ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО: СЛОВЕНИЯ И ХЪРВАТИЯ

▶ ТРАНСГРАНИЧНА ДОБРО-
ВОЛЧЕСКА ДЕЙНОСТ СЕ
СПРАВЯ СЪС СОЦИАЛНОТО
ИЗКЛЮЧВАНЕ

Инициатива за създаване на възможности в сектора на доброволчеството предложи взаимноизгодно решение за граничния регион между Словения и Хърватия. Освен намирането на иновативни начини за подкрепа на местните общности, проектът „Градски доброволци“ постави на преден план помощта за нуждаещите се групи и малцинствата, която им осигурява достъп до доброволен труд като начин за подобряване на качеството им на живот и социалното приобщаване.

Проектът, който получи подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), предложи професионална, хармонизирана подкрепа, чрез която да се даде възможност на хората да намерят доброволен труд, подходящ за техните нужди и амбиции. Също така бяха положени усилия за повишаване на образователните стандарти на доброволците, като беше поставен специален акцент върху предоставянето на помощ на хора със специални потребности.

Основна цел беше да се открият нови начини за насърчаване на доброволчеството и ползите от него в град Марибор в словенската област Подравйе, в съседния град Вараждин, област Вараждинска, и в Чаковец в Хърватия, област Меджимурска. Екипът на проекта също искаше да създаде мрежа от доброволчески организации и да подкрепя цялата им работа чрез разработване на съгласувана структура за сектора.

Стабилна стратегия

За да реализира амбициите си, проект „Градски доброволци“ проучи доброволческата дейност на няколко нива. Научни изследвания, стратегическо развитие, публичност, изграждане на капацитет и начини за предоставяне на практическа помощ на доброволческите организации — всичко това бе обхванато от анализа на проекта.

След като изготви своята подробна оценка, екипът на проекта продължи напред с подготовката и прилагането на съвместна трансгранична стратегия за развитие на доброволците. Също така беше изградена мрежа от регионални информационни бюра и библиотеки, които да предлагат

помощ на доброволческите групи като част от процеса на изграждане на капацитет. Освен това проектът предостави обучение за подобряване на уменията и компетенциите на младите ръководители доброволци и разработи и издаде широка гама материали за обучение.

Екипът също така разработи нови форми на доброволчество, включително корпоративно доброволчество, чрез което предприятията и организациите се насърчават да участват в обществени инициативи. За да се гарантира, че тези дейности са изпълнени правилно, проектът осигури ИКТ инструменти, включително уеб портал за доброволчество. Бяха организирани редица събития за популяризиране на ползите от доброволчеството за сближаването на обществото и общността.

Въпреки че проектът „Градски доброволци“ приключи през 2013 г., той остави наследство под формата на регионални офиси, библиотеки и интернет портал, които продължават да работят и насърчават възможностите за доброволците. Разходите се покриват от местните общини, а проектът също така създаде и две постоянни работни места.

▶ **НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ**
www.city-volunteers.si/

Обща стойност:
614 696 EUR
Участие на ЕС:
522 492 EUR
(максимална одобрена сума)

► GREECE

► ИНВЕСТИЦИЯ ПОМАГА ДА СЕ ПОДОБРИ ПРОИЗВОДСТВОТО – И ДА СЕ УВЕЛИЧИ ИЗНОСА

Гръцка фирма, която произвежда сламки за пиене, подобри своите производствени процеси и увеличи износа си благодарение на инвестиция за оборудване, осигурена от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР).

Matrix Pack SA вече заема водеща позиция в своя сектор. Тя е единствената компания в Европа, която произвежда сламки за всички видове напитки, и може да претендира, че изнася около 70—75 % от своите стоки в световен мащаб. Въпреки това, ниската цена на крайния продукт, необходимостта от справяне с различни строителни стандарти, както и строгите хигиенни проверки, са предизвикателства пред производството и растежа на компанията.

Високотехнологични машини

Целта на „Екстроквертност I“ (в рамките на Оперативната програмата за конкурентоспособност и предприемачество) беше да се увеличи иновативния капацитет на компанията за производството на сламки и същевременно да се подобри потенциалът за износ. По линия на проекта бяха закупени три нови, специализирани производствени машини, които модернизираха начина, по който Matrix произвежда и предлага на пазара своите продукти:

- Високоскоростна машина за гофриране, с която се оформя чупещото се рамо на сламката, автоматизира финалната фаза на производствения процес. Свързването на тази машина с другите две нови машини осигурява на Matrix 30 % увеличение на производителността.
- Опаковъчна машина за отделно опаковане позволява всяка сламка да се опакова в пластмасово фолио или в хартия. Тази машина дава възможност за печат върху опаковъчния материал, което е привлекателна опция за някои потребители.
- Машина за автоматично опаковане на сламките предлага на Matrix варианти за опаковане в различни по големина контейнери — от 40 до 250 сламки. Поради това, че тази част от оборудването автоматизира целия процес на опаковане, ползата за компанията е, че производителността в тази област на дейност е нараснала от 15 до 120 %, в зависимост от вида на опаковката, изисквана от клиентите.

Инсталацията на интегриран информационен склад и системата за управление на проследяемостта също са част от инвестицията.

Обща стойност:
294 183 EUR
Участие на ЕС:
202 885 EUR

Ползи за клиента

Освен модернизиране на производството в завода, инвестицията доведе до подобряване на цялостното качество на крайния продукт. Това помага на компанията да пробие на нови пазари и да продава на чуждестранни клиенти с високи стандарти, като например вериги супермаркети и търговци на едро, чиито поръчки често идват със специални изисквания за етикетирание.

След инсталирането на машините, Matrix разшири своята база за износ. През 2011 г. компанията обслужва 14 чуждестранни клиенти, а от 2014 г., която бележи края на инвестиционната програма, тази цифра достигна 63. През 2015 г. компанията продължи да подобрява своята производителност по отношение на износа, като доставя стоки на общо 88 чуждестранни клиенти в 25 държави.

► НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ
<http://www.matrixpack.gr>

▶ ПРОГРАМА

12—13 МАЙ

Дубровник (HR)

Първи форум на
Стратегията на ЕС за
региона на Адриатическо
и Йонийско море (EUSAIR)

1—2 ЮНИ

Брюксел (BE)

Конференция
„Интелигентни региони“

16—17 ЮНИ

_София (BG)

Седма конференция
„Европейско оценяване“

Ориентация към
постигането на
резултати: политиката на
сближаване в действие

10—13 ОКТОМВРИ

Брюксел (BE)

Европейска седмица на
регионите и градовете
(вкл. церемонията за
връчване на наградите
„RegioStars“)

Допълнителна информация за събитията е публикувана
в раздел „Календар на събитията“ на уебсайта Inforegio
на следния адрес:

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/newsroom/events/

БЪДЕТЕ ИНФОРМИРАНИ

 http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/

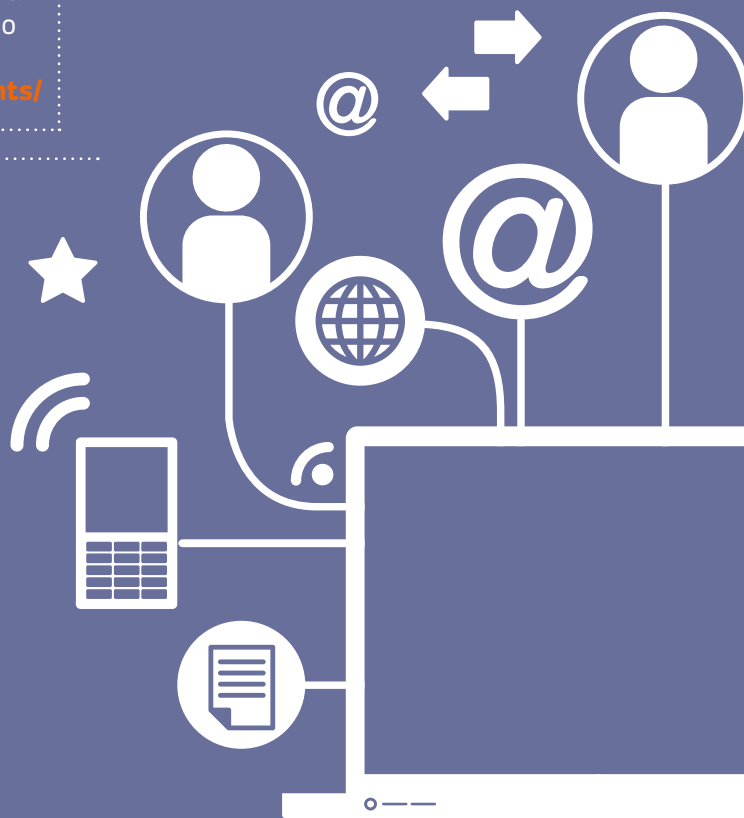
 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Платформа за сътрудничество на ГД „Регионална
и селищна политика“

 www.flickr.com/euregional

 Абонирайте се за REGIOFLASH
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Служба за публикации

Европейска комисия,
Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“
Комуникация – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
Ел. поща: regio-panorama@ec.europa.eu
Интернет адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/

